

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” Wydział Zamiejscowy w Starachowicach
Jednostka prowadząca	Wydział Nauk Humanistycznych i Administracji
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
Kod przedmiotu	Ped.S.4.10.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obowiązkowy
Wskazany semestr kształcenia	9
Całkowita liczba punktów ECTS	5
Forma prowadzenia zajęć	15 w./ 15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Monika Czerw/ prof. Arkadiusz Karwacki
Prowadzący zajęcia	Dr Monika Czerw/ prof. Arkadiusz Karwacki

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada: podstawową wiedzę na temat metody działań doradczych oraz podstaw pracy indywidualnej i grupowej z osobami niepełnosprawnymi; znajomość elementarnej terminologii używanej w pedagogice oraz podstaw z zakresu dydaktyki ogólnej i pedagogiki specjalnej.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zapoznanie studentów z głównymi metodami aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością. C-2 Opanowanie przez studentów wiedzy o procesie doradczym, celach doradztwa, treściach, zasadach regulujących jego przebieg, metodach i formach pracy z osobami niepełnosprawnymi. C-3 Nabycie przez studentów umiejętności samodzielnego opisu, interpretacji i modyfikacji sytuacji osoby niepełnosprawnej w procesie podejmowania decyzji edukacyjnej i zawodowej. C-4 Wyposażenie studentów w umiejętności konstruowania planów kariery zawodowej oraz dobierania odpowiednich metod i technik wspierających osoby niepełnosprawne w podejmowaniu decyzji edukacyjnej i zawodowej.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kształcenia specjalnego – o jego podstawach prawnych, celach, zadaniach, organizacji różnych instytucji edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.	PS_W09	SN_W07	P7S_WK
3.	Student posiada wiedzę o uwarunkowaniach projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego.	PS_W13	SN_W12	P7S_WK

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.	PS_U03		P7S_UW
2.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
3.	Student posiada umiejętności projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, planuje i realizuje ideę uczenia się przez całe życie.	PS_U12	SN_U16	P7S_UU

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Teorie poradnictwa zawodowego, definicje poradnictwa zawodowego, doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy ze szczególnym uwzględnieniem problematyki rehabilitującej funkcji pracy. - Analiza podstawowych pojęć: doradztwo, poradnictwo, orientacja szkolna i zawodowa, preorientacja, poradoznawstwo, zawodoznawstwo i rehabilitacja zawodowa. - Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych - pojęcie osoby niepełnosprawnej (termin, stopnie niepełnosprawności); charakterystyka społeczności; wykształcenie; stopień niepełnosprawności; płeć; wiek; miejsce zamieszkania i jej wpływ na atrakcyjność na rynku pracy. - Przepisy prawne związane z poradnictwem doradztwem zawodowym - krajowy i europejski system prawny w zakresie wspierania zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. - Charakterystyka doradcy zawodowego. Zadania doradcy zawodowego wobec osób niepełnosprawnych zatrudnionego w resorcie pracy i w resorcie edukacji. - Warsztat pracy doradcy zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem swoistych potrzeb klientów niepełnosprawnych. Funkcje i zadania poradnictwa zawodowego i kompetencje doradcy. - Posługiwanie się bazą wiedzy o zawodach (selekcja zawodów przez pryzmat preferencji i przeciwwskazań). - Poznanie funkcji podmiotów realizujących zadania z zakresu poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. - Posługiwanie się wiedzą na temat struktury systemu wspierania niepełnosprawnych (organy, ich uprawnienia i obowiązki, PFRON). - Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w systemie kształcenia osób niepełnosprawnych w zakresie doradztwa zawodowego. Działalność szkolnych ośrodków kariery i akademickich biur karier wobec osób niepełnosprawnych. - Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego – podstawowe założenia; struktura; korzyści z opracowania i realizacji WSDZ. - Formy wspierania zatrudnienia i ułatwiania dostępu do rynku pracy dla osób z niepełnosprawnościami: ułatwienia dla pracodawców; aktywizacja niepełnosprawnych; likwidacja barier (prawnych, społecznych, itp.). - Metody pracy w poradnictwie zawodowym - rozmowa doradcza jako indywidualna forma pracy; grupowe metody pracy w poradnictwie zawodowym. - Poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością jako element rehabilitacji społeczno-zawodowej. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Egzamin ustny. Zaliczenie na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach – dyskusja na temat: koncepcja dydaktyki innowacyjnej oraz sprawczej; dyskusja w oparciu o teksty źródłowe; przygotowania indywidualnego/grupowego projektu na wybrany temat (pojęcia i etapy aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych; systemy wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy;				

metody indywidualnej pracy doradczej; metody grupowej pracy doradczej; obowiązki i przywileje pracodawców osób niepełnosprawnych; charakterystyka populacji osób niepełnosprawnych w Polsce; modele aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością intelektualną w Holandii, Niemczech, Szwecji i Wielkiej Brytanii).		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Zadania problemowe, analiza tekstów źródłowych, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna. Wykorzystanie prezentacji Power Point, pokaz.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		30
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		95
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		125
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		5

Literatura obowiązkowa	
<ul style="list-style-type: none"> - Mizera L., System wspierania rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w Polsce, Warszawa 2011; - Górka B., Poradnictwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci i młodzieży w szkołach i ośrodkach specjalnych, Warszawa 2015. - Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, Warszawa 2014. - Sołtysińska G., ABC doradcy zawodowego. Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych. Materiały dla szkolnego doradcy zawodowego, Warszawa 2010. 	
Literatura uzupełniająca	
<ul style="list-style-type: none"> - Gajda M., Cel: zdobyć i utrzymać pracę. Przewodnik dla osób z niepełno sprawnościami, Warszawa 2008. - Kantyka S., Rynek pracy dla osób niepełnosprawnych, Katowice 2010. - Kukła D., Duda W., Czerw-Bajer M., Osoby niepełnosprawne w systemie edukacji i poradnictwa zawodowego, Warszawa 2011. 	

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	ALTERNATYWNE METODY TERAPII

Kod przedmiotu	Ped.S.5.2.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	5
Całkowita liczna punktów ECTS	4
Forma prowadzenia zajęć	30 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin
Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Podstawowa wiedza z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci. Podstawowa wiedza z zakresu psychofizycznego rozwoju dziecka.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z wybranymi elementami alternatywnych metod wspierających rozwój dziecka.

C-2 Rozwijanie umiejętności poszukiwania metod w zależności od indywidualnych potrzeb dziecka.

C-3 Kształtowanie umiejętności dobierania i wykorzystywania alternatywnych metod wspierających rozwój dziecka.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Animaloterapia – m.in. hipoterapia, delfinoterapia i dogoterapia jako formy oddziaływań stymulujących rozwój dzieci. - Metodę Alfreda A. Tomatisa; - EEG Biofeedback - Metoda Felicii Affolter; - Terapia Watsu; - Wybrane metody arteterapii; - Terapia regulacyjno-twarzowa Castillo-Moralesa - Niedyrektywna terapia zabawowa; - Terapia polisensoryczna - Psychostymulacyjna metoda kształtowania i rozwoju mowy oraz myślenia - Młynarska M. i Smreka T. - Wybrane metody terapii wspomagające rozwój dzieci z ASD (m. in. terapia Holding wg. M. Welch, program Growing Minds Stevena R. Werza, metoda M. i Ch. Knillów). 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Aktywność podczas zajęć, ocena pracy grupy, scenariusz zajęć z wybraną metodą i przeprowadzenie fragmentu – ocena.				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				

Praca w grupie zadaniowej, praca z tekstem, praca w małej grupie, autoprezentacja, dyskusja panelowa, burza mózgów.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		30
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		30
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		70
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		100
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		4

Literatura obowiązkowa
<p>- Bekasiewicz N., Pies. Terapeuta i przyjaciel rodziny, Warszawa 2008.</p> <p>- Młynarska M., Smereka T., Psychostymulacyjna metoda kształtowania i rozwoju mowy oraz myślenia, Warszawa 2000.</p> <p>- Gładyszewska-Cylulko J., Arteterapia w pracy pedagoga. Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę, Kraków 2011.</p> <p>- Bekasiewicz N., Czy zwierzęta potrafią leczyć? Terapie z udziałem zwierząt wspomagające rehabilitację osób niepełnosprawnych, Warszawa 2006.</p> <p>- Błeszyński J. J. (red.), Terapie wspomagające rozwój osób z autyzmem, Kraków 2005.</p> <p>- Bokus B. (1979). Niedyrektywna terapia zabawowa. Axline, Psychologia Wychowawcza, nr 5.</p> <p>- Sadowska L. (red.), Neurofizjologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju, Wrocław 2004.</p> <p>- Materiały szkoleniowe. Stymulacja audio-psycho-lingwistyczna za pomocą metody Tomatisa – I poziom pedagogiczny, Warszawa 2008.</p> <p>- Pawlik-Popielarska B., Terapia z udziałem psa. Via Medica, Gdańsk 2005.</p>

- Orkisz K., Biofeedback nowoczesną metodą wspomagania dzieci z ADHD. Materiały Konferencyjne VI Podkarpackiej Konferencji Szkoleniowej „Wydobyć geniusza z dziecka – alternatywne metody pracy z dzieckiem z ADHD”, Rzeszów 2009.

Literatura uzupełniająca

- Kamper-Kubańska M., Wychowanie przez sztukę, czyli pedagogiczne, psychologiczne i terapeutyczne aspekty muzyki, [w:] W. Limont i K. Nielek-Zawadzkiej (red.), Dylematy edukacji artystycznej. T. 2, Edukacja artystyczna a potencjał twórczy człowieka, Kraków 2006.

- Konieczna J., Arteterapia w teorii i praktyce, Kraków 2007.

- Mańkowska I., Kreowanie rozwoju dziecka: kinezylogia edukacyjna i inne nowoczesne metody terapeutyczne w praktyce, Gdynia 2005.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	ANDRAGOGIKA
Kod przedmiotu	Ped.S.4.9.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	8
Całkowita liczba punktów ECTS	6
Forma prowadzenia zajęć	15w. /15 ćw.

Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Monika Czerw/ prof. Arkadiusz Karwacki
Prowadzący zajęcia	Dr Monika Czerw/ prof. Arkadiusz Karwacki

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Dysponuje podstawową wiedzą o środowisku społecznym i czyniącymi go czynnikami. Wypowiada się logicznie i spójnie, wyrażając własne opinie. Nawiązuje komunikację społeczną, jest gotów do wymiany poglądów w grupie.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę na temat cyklu rozwoju człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym.
C-2 Przygotowanie do rozumienia podstawowych zagadnień andragogiki i gerontologii i wykorzystanie tej wiedzy w celu projektowania działań opiekuńczych i pomocowych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o subdyscyplinach pedagogiki specjalnej, w szczególności z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki resocjalizacyjnej, w szczególności terminologię, teorię i metodykę.	PS_W04		P7S_WG
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających –	PS_W07	SN_W06, SN_W08,	P7S_WG

	osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.		SN_W09	
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju	PS_K03	SN_K01	P7S_KK

	osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.			
2.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	PS_K05	SN_K06	P7S_KO
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Fazy życia i zadania rozwojowe w okresie dorosłości i starości. - Psychologiczne podstawy (możliwości i motyw) kształcenia dorosłych. - Socjologiczne podstawy nauczania dorosłych (społeczne funkcje edukacji dorosłych). - Tradycje kształcenia dorosłych w Polsce. - Przyszłość i programy rozwoju oświaty dorosłych (w świetle prognoz i raportów krajowych i zagranicznych). - Gerontologia jako dyscyplina naukowa. - Teorie starzenia się. - Biologiczne i psychologiczne aspekty starzenia się. - Społeczne problemy starości. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
<p>Zaliczenie wykładu na podstawie: terminowego i poprawnego wykonywania zadań na platformie e-learningowej, dyskusji na forum tematycznym</p> <p>Aktywny udział w zajęciach projektowych, dyskusja. Przygotowanie indywidualnego/grupowego projektu na wybrany temat.</p>				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				
Wykład prowadzony na platformie e-learningowej. Projekt (Zadania problemowe, analiza tekstów źródłowych, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna. Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora, platformy Moodle.)				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta				ST NST

1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)		15
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)		15
3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		30
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		120
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		150
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		6

Literatura obowiązkowa	
- Przetacznik-Gierowska M. Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne, t.1, Warszawa 2009.	
- Śledzianowski J., Rodzina międzypokoleniowa w Polsce na progu XXI wieku, Kielce, 2008.	
- Worach-Kardas H., Starość w cyklu życia. Społeczne i zdrowotne oblicza późnej dorosłości, Katowice 2015.	
Literatura uzupełniająca	
- Zych A. Słownik gerontologii społecznej, Warszawa 2001.	

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	BIOMEDYCZNE PODSTAWY ROZWOJU
Kod przedmiotu	Ped.S.5.4.
Moduł	
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny

Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	4
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Ewelina Lulińska-Kuklik
Prowadzący zajęcia	Dr Ewelina Lulińska-Kuklik

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada wiedzę na temat biologii na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej, posiada umiejętność analizowania i wnioskowania na podstawie samodzielnie czytanego tekstu oraz wykazuje chęć nawiązywania komunikacji w grupie

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Posiadanie przez studentów podstawowej wiedzy na temat edukacji, wychowania i uczenia się, oraz uniwersalnych, humanistycznych, społeczno-kulturowych, ideologicznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych kontekstów tych procesów.

C-2 Poznanie i zrozumienie różnych koncepcji rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych po społeczno-kulturowe.

C-3 Poznanie różnych koncepcji wychowania i edukacji, ich źródeł, uwarunkowań, następstw i konsekwencji wyboru każdej z nich, a także generowania przez nie trudności.

C-4 Umiejętność projektowania i przeprowadzania wszystkich faz procesu badawczego - formułowanie problemów, dokonywanie wyboru metody, wyciąganie i prezentowanie wniosków z badań, zwłaszcza związanych z wybranym obszarem działalności praktycznej.

C-5 Nauka odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				
<p>- Antropogeneza. Różnicowanie wewnątrzgatunkowe człowieka. Dymorfizm płciowy.</p> <p>Różnicowanie morfologiczne człowieka. Różnicowanie fizyczne człowieka.</p> <p>- Ontogeneza - okres postnatalny. Ontogeneza-rozwoj wewnątrzmaciczny. Ontogeneza od narodzin do okresu wczesnoszkolnego. Ontogeneza od okresu wczesnoszkolnego do starości. Czynniki wpływające na rozwój człowieka.</p> <p>- Budowa i rozwój układu nerwowego. Budowa i rozwój układu hormonalnego. Układ immunologiczny. Budowa i rozwój układu kostno-stawowego i mięśniowego. Układ krążenia i oddechowy. Układ pokarmowy i wydalniczy.</p> <p>- Tendencja przemian. Norma biologiczna. Kryteria i metody oceny stopnia rozwoju biologicznego.</p>				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Zaliczenie na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach – dyskusja, dyskusja w oparciu o teksty źródłowe, przygotowania indywidualnego/grupowego projektu na wybrany temat. Formy projektu dowolne.				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				
Zadania problemowe, analiza tekstów źródłowych, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna. Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora.				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta				ST NST

1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)		
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)		15
3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		15
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		85
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		100
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		4

Literatura obowiązkowa
- Świdarska M., Budzyńska-Jewtuch I., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Łódź 2011.
Literatura uzupełniająca
- Traczyk W., Trzebski A., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej, Warszawa 2015.
- Wolański N., Rozwój biologiczny człowieka, Warszawa 2012.
- Wojnarowska B., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania: podręcznik akademicki, Warszawa 2010.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	DIAGNOSTYKA W PEDAGOGICE SPECJALNEJ
Kod przedmiotu	Ped.S.4.1.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	

Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	6
Forma prowadzenia zajęć	15 w./ 15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Barbara Skałbania
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Barbara Skałbania

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki ogólnej oraz specjalnej. Potrafi klarownie wyrażać własne opinie. Logicznie formułuje swoje wypowiedzi. Nawiązuje komunikację społeczną.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z podstawami (uwarunkowaniami, założeniami) diagnostyki w zakresie pedagogiki specjalnej.

C-2 Rozwijanie umiejętności właściwego doboru metod, technik i narzędzi diagnostycznych.

C-3 Rozwijanie umiejętności analizy i interpretacji zgromadzonych wyników badań.

C-4 Podkreślenie rangi zagadnienia etyki w oddziaływaniach diagnostycznych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o subdyscyplinach pedagogiki specjalnej, w szczególności z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki resocjalizacyjnej, w szczególności terminologię, teorię i metodykę.	PS_W04		P7S_WG
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada umiejętności badawcze, pozwalające na: rozróżnianie orientacji w metodologii badań społecznych, formułowanie problemów badawczych, dobór adekwatnych metod, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych, opracowywanie, prezentowanie i interpretowanie wyników badań, wyciąganie wniosków oraz wskazywanie kierunków dalszych badań.	PS_U02	SN_TI01, SN_TI02 SN_U02, SN_U08	P7S_UW
2.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW

	spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.			
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie w tematykę przedmiotu (cele, zadania, istota oraz etapy diagnozy). Diagnoza wg S. Ziemskiego. - Pedagogika specjalna a diagnostyka. Cechy diagnozy w pedagogice specjalnej. - Proces diagnozowania i jego etapy. Wskazania do udziału w diagnozie. - Rola poradni psychologiczno-pedagogicznych w procesie diagnostycznym. Analiza orzeczeń i opinii. - Regulacje prawne warunkujące pomoc psychologiczno-pedagogiczną. - Charakterystyka podstawowych metod, technik i narzędzi diagnostycznych wykorzystywanych do diagnostyki w pedagogice specjalnej. - Projektowanie badań diagnostycznych w pedagogice specjalnej. - Wyniki badań – analiza ilościowa i jakościowa. - Interpretacja wyników badań ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych; - Etyczne normy i standardy diagnozy. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Aktywny udział w zajęciach. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Analiza przydzielonego przypadku.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Praca z tekstem. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST
		NST
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)		15
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)		15
3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		30
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		120
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		150
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		6

Literatura obowiązkowa
- Deptuła M., (red.), Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej, Bydgoszcz 2006.
- Jarosz E. Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006
- Lisowska E., Diagnostyka pedagogiczna w pracy z dzieckiem i rodziną, Kielce 2008.
- Paluchowski J. W., Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy, Warszawa 2007.
- Regulacje prawne, rozporządzenia MEN w zakresie pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Trochimiak, B., Konstruowanie narzędzi do prowadzenia diagnozy pedagogicznej, [W:] J. Głodkowska (red.), Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej, Warszawa 2011.
- Trochimiak, B., Gosk, Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, [W:] J.
- Wysocka, E., Człowiek a środowisko życia, podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca

- Grzesiak J. (red.), Ewaluacja i innowacje w edukacji. Pomiar i ewaluacja jakości kształcenia, Kalisz-Konin 2011.
- Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Warszawa 2009.
- Skałbana B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	DIAGNOZA SPECJALNYCH POTRZEB EDUKACYJNYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.6.2.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	4
Całkowita liczba punktów ECTS	6
Forma prowadzenia zajęć	15w. / 15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Barbara Skałbana
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Barbara Skałbana

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej, wie jakie są potrzeby psychiczne dzieci. Potrafi klarownie wyrażać własne opinie. Nawiązuje komunikację społeczną.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z uwarunkowaniami i założeniami procesu diagnostycznego.

C-2 Rozwijanie umiejętności właściwego doboru metod, technik i narzędzi diagnostycznych.

C-3 Rozwijanie umiejętności analizy i interpretacji zgromadzonych wyników badań.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o subdyscyplinach pedagogiki specjalnej, w szczególności z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki resocjalizacyjnej, w szczególności terminologię, teorię i metodykę.	PS_W04		P7S_WG
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK
Treści kształcenia				

<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie w tematykę zajęć – cele, zadania oraz istota diagnozy. Elementy diagnozy. - Proces diagnozowania i jego etapy. Wskazania do udziału w diagnozie. - Rola poradni psychologiczno-pedagogicznych w procesie diagnostycznym. - Regulacje prawne warunkujące pomoc psychologiczno-pedagogiczną. - Specjalne potrzeby edukacyjne a potrzeba diagnozy. - Charakterystyka podstawowych metod, technik i narzędzi diagnostycznych wykorzystywanych do diagnozy dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Projektowanie badań diagnostycznych dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - Wyniki badań – analiza ilościowa i jakościowa. - Interpretacja wyników badań ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych; - Etyczne normy i standardy diagnozy. 				
<p>Sposoby weryfikacji efektów kształcenia</p> <p>w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</p>				
<p>Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Czynna aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Analiza wybranego przypadku.</p>				
<p>Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe</p>				
<p>Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika. Praca z tekstem.</p>				
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)</p>		<p>Obciążenie studenta (h)</p>		
<p>Formy nakładu pracy studenta</p>		<table border="1"> <tr> <td style="width: 50px;">ST</td> <td style="width: 50px;">NST</td> </tr> </table>	ST	NST
ST	NST			
<p>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</p>		<p>15</p>		
<p>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</p>		<p>15</p>		
<p>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</p>		<p>30</p>		
<p>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</p>		<p>120</p>		
<p>Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):</p>		<p>150</p>		

Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		6
---	--	---

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Deptuła M., (red.), Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej, Bydgoszcz 2006. - Jarosz E. Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006 - Kaja B. , Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 2002. - Krzyżyk D., Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży – zarys problematyki, [W:] A. Guzy i D. Krzyżyk (red.), Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Kielce 2012. - Lisowska E., Diagnostyka pedagogiczna w pracy z dzieckiem i rodziną, Kielce 2008. - Paluchowski J. W., Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy, Warszawa 2007. - Pisula E., Autyzm u dzieci. Diagnoza, klasyfikacja, etiologia, Warszawa 2010. - Rozporządzenia MEN regulujące pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Grzesiak J. (red.), Ewaluacja i innowacje w edukacji. Pomiar i ewaluacja jakości kształcenia, Kalisz-Konin 2011. - Kruk-Lasocka J., Autyzm czy nie autyzm? Problemy diagnozy i terapii pedagogicznej małych dzieci, Wrocław 1999. - Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Warszawa 2009. Skałbiana B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	DYDAKTYKA SPECJALNA
Kod przedmiotu	Ped.S.4.2.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie

Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	5
Forma prowadzenia zajęć	15w./ 15ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek
Prowadzący zajęcia	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Posiada elementarną wiedzę z zakresu pedagogiki oraz psychologii. Konstruuje klarowne i spójne wypowiedzi. Chętnie wyraża własne opinie, wymienia poglądy w grupie. Nawiązuje komunikację społeczną.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Wprowadzenie studentów do zagadnień dydaktyki specjalnej.

C-2 Uwrażliwienie studentów na potrzeby jednostek z różnymi dysfunkcjami w zakresie kształcenia oraz przygotowanie ich do przyszłej pracy dydaktycznej z osobami z różnymi niepełnosprawnościami.

C-3 Rozwijanie postawy tolerancji i akceptacji oraz racjonalnego, zindywidualizowanego podejścia w zakresie kształcenia osób z niepełnosprawnością.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o subdyscyplinach pedagogiki specjalnej, w szczególności z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki resocjalizacyjnej, w szczególności terminologię, teorię i metodykę.	PS_W04		P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
3.	Student zna i rozumie zasady i normy etyczne, stosowane w rewalidacji, edukacji, terapii i resocjalizacji, w tym dotyczące projektowania i realizacji badań w zakresie pedagogiki specjalnej, konieczności przestrzegania zasad ochrony praw autorskich, rozumie znaczenie ich stosowania w pracy zawodowej.	PS_W12	SN_13	P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07,	P7S_UO

	przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.		SN_U11	
2.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO

Treści kształcenia

- Wprowadzenie w tematykę zajęć – definicje, przedmiot, zajęć, cele i zadania.
- Podział dydaktyki specjalnej (dydaktyka korekcyjna, dydaktyka resocjalizacyjna i wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, surdodydaktyka, oligofrenodydaktyka, tyflodydaktyka).
- Dydaktyki specjalistyczne niezdefiniowane (np. dydaktyka uczniów zdolnych, dydaktyka ukierunkowana na zaburzenia mowy) oraz dydaktyki specjalistyczne niedookreślone (np. dydaktyka uczniów głuchoniewidomych, dydaktyka uczniów z rzadkimi wadami wrodzonymi).
- Wzorce edukacyjne. Kanony dydaktyki specjalnej.
- Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Rola pedagoga specjalnego.

<ul style="list-style-type: none"> - Zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Metoda projektów, gry interakcyjne, metody aktywizujące, gry i zabawy dydaktyczne. - Mapy myśli i zasady ich konstruowania. - Pomoce dydaktyczne – zasady i wytyczne do ich przygotowywania. - Sytuacje trudne i sposoby ich rozwiązywania w procesie nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami. 		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Czynna aktywność na zajęciach. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Opracowanie własnej mapy myśli na zadany temat.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Praca z tekstem. Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		30
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		120
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		125
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		5

Literatura obowiązkowa	
<ul style="list-style-type: none"> - Baranowicz K., Pozadydaktyczne efekty edukacji integracyjnej dzieci niepełnosprawnych, Łódź 2006. - Buzan T., Buzan B., Mapy twoich myśli, Łódź 2003. - Byers R., Rose R., Jak zaplanować pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Warszawa 2002. - Chałas K., Metoda projektów i jej egzemplifikacja w praktyce, Warszawa 2000. - Głodkowska J. (red.), Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Warszawa 2012. 	

- Szumski G., Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych. Warszawa 2016.
- Wyczesany J. (red.), Dydaktyka specjalna wybrane zagadnienia, Gdańsk 2014.

Literatura uzupełniająca

- Chrzanowska I., Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności, Kraków 2015.
- Dykcik W. red., Pedagogika specjalna, Poznań 2005.
- Goźlińska E., Jak skonstruować grę dydaktyczną, Warszawa 2004.
- Smith D., Pedagogika specjalna, Warszawa 2008.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	EDUKACJA INTEGRACYJNA I WŁĄCZAJĄCA
Kod przedmiotu	Ped.S.6.1.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	6
Forma prowadzenia zajęć	15w. / 15 ćw.

Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek
Prowadzący zajęcia	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Posiada elementarną wiedzę z zakresu pedagogiki oraz pedagogiki specjalnej, socjologii oraz psychologii. Wie jakie są i rozumie potrzeby psychiczne dzieci. Formułuje klarowne wypowiedzi. Wyraża w grupie własne opinie. Nawiązuje komunikację społeczną.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wprowadzenie studentów w tematykę istoty edukacji integracyjnej i włączającej.
C-2 Uświadomienie roli i znaczenia procesu edukacji dla właściwego rozwoju i funkcjonowania dziecka.
C-2 Uwrażliwienie na potrzeby i specyfikę edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W09		P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kształcenia specjalnego	PS_W10	SN_W07	P7S_WK

	– o jego podstawach prawnych, celach, zadaniach, organizacji różnych instytucji edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.			
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
2.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do	PS_K06	SN_K07	P7S_KO

	porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.				
Treści kształcenia					
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenia w tematykę zajęć – terminologia oraz poziomy integracji. Wielowymiarowość edukacji integracyjnej i włączającej. Integracja społeczna i jej klasyfikacje. - Regulacje prawne odnośnie edukacji integracyjnej i włączającej. - Nowe formy edukacji integracyjnej i włączającej. - Modele edukacji integracyjnej i włączającej w Polsce i na świecie. - System szkolny, klasa i grupa szkolna a edukacja integracyjna i włączająca. - Rola nauczyciela w systemie edukacji integracyjnej i włączającej. - Metody pracy dydaktycznej, wychowawczej i rewalidacyjnej w procesie edukacji integracyjnej i włączającej. - Wzorce edukacji integracyjnej i włączającej. - Planowanie pomocy, formy, sposoby wsparcia specjalnego, zadania zespołu, zarys modelu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 					
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych					
Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Czynna aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę.					
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe					
Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Praca z tekstem. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika. Praca z tekstem.					
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta				ST	NST
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>					15
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>					15

3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		30
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		120
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		150
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		6

Literatura obowiązkowa

- Booth T, Ainscow M., Przewodnik po edukacji włączającej: rozwój kształcenia i uczestnictwa w życiu szkoły, Warszawa 2012.
- David M., Sprawdzone metody w edukacji specjalnej i włączającej, Gdańsk 2016.
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opinii nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011.
- Głodkowska J., Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej, Warszawa 2010.
- Janiszewskiej-Nieścioruk Z. (red.), Edukacja integracyjna i włączająca w doświadczeniach pedagogów i nauczycieli, Zielona Góra 2012.
- Kopeć D. Rzeczywistość (nie)edukacyjna osoby z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, Poznań 2013.
- Speck O., Osoby z niepełnosprawnością intelektualną, Gdańsk 2015.
- Stankowski A. (red.) Pedagogiczne aspekty diagnozy i poradnictwa w teorii oraz praktyce pedagogiki specjalnej, Katowice 2011.
- Szumski G., Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych, Warszawa 2006.
- Szumski G., Wokół edukacji włączającej, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

- Buchnat M., Tylewskiej-Nowak T. (red.), Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w systemie edukacji, Warszawa 2012.
- Minczakiewicz E. M., Wielobób M.J., Sytuacja dziecka niepełnosprawnego w klasie integracyjnej, [w:] G. Dryżałowska, H. Żuraw (red.), Integracja społeczna osób niepełnosprawnych, Warszawa 2004.
- Wiącek, G., Efektywna integracja szkolna. Systemowy model uwarunkowań powodzenia w kształceniu integracyjnym, Lublin 2008.
- Zamkowska A., Systemy kształcenia integracyjnego w wybranych krajach Unii Europejskiej, Wyd. 2, Radom 2005.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	EMISJA GŁOSU
Kod przedmiotu	Ped.S.1.5.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Magdalena Mrózek
Prowadzący zajęcia	Dr Magdalena Mrózek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada podstawową wiedzę biologiczną na temat anatomii i fizjologii (oddychanie) człowieka.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z teorią i praktyką zasad prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiających ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku.

C-2 Opanowanie przez studentów umiejętności oddychania przeponowego, prowadzenia głosu na podniebienie twarde, wykorzystania rezonatorów oraz poprawnej artykulacji samogłosek i spółgłosek.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach szkolnictwa specjalnego, w instytucjach resocjalizacyjnych i wspierających, posiada ponadto wiedzę o pierwszej pomocy przedmedycznej.	PS_W14	SN_W11, SN_HiB01	P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK
Treści kształcenia				
<p>- Budowa i funkcjonowanie aparatu głosowo-wymawianiowego.</p> <p>- Profilaktyka schorzeń narządów mowy oraz podstawowych aktów prawnych dotyczących ochrony głosu.</p> <p>- Ćwiczenia relaksacyjne, oddechowe, motoryki narządów mowy, prowadzenia głosu na podniebienie twarde z wykorzystaniem rezonatorów, ćwiczenia artykulacyjne, dykcyjne oraz wokalne.</p> <p>- Praca z tekstem:</p> <p>a) różnice pomiędzy zapisem ortograficznym a zasadami fonetyki czyli o upodobnieniach</p> <p>b) logika akcentu i frazy</p> <p>c) umiejętne wykorzystanie intonacji, barwy i dynamiki głosu w emocjonalnym przekazie tekstu.</p>				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
<p>Zaliczenie na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktywnego udziału w zajęciach – dyskusja na temat emisji i higieny głosu; ćwiczenia praktyczne; – ćwiczenia relaksacyjne, oddechowe, motoryki narządów mowy, prowadzenia głosu na podniebienie twarde z wykorzystaniem rezonatorów, ćwiczenia artykulacyjne, dykcyjne oraz wokalne. 				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				
Praca w grupach, praca indywidualna. Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora.				

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Toczyska B., Elementarne ćwiczenia dykcji: Dla miłośników żywego słowa, Gdańsk 2000. - Gawęda K., Łazewski J., Uczymy się poprawnej wymowy: ćwiczenia usprawniające mówienie z ilustracjami, Warszawa 1995. - Michałowska D., O podstawach polskiej wymowy scenicznej oraz przykładowe nagrania, Kraków 1994.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Tarasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu, Kraków 2006. - Przybysz-Piwko M. (red.), Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2006.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA

Nazwa przedmiotu	FILOZOFICZNE PODSTAWY PEDAGOGIKI
Kod przedmiotu	Ped.S.1.1.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczna punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Ireneusz Światała
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Ireneusz Światała

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada ogólną wiedzę o wychowaniu i kształceniu człowieka. Student posiada umiejętność analizowania i wnioskowania na podstawie tekstów pisanych i wypowiedzi innych. Student potrafi współpracować w grupie i komunikować się w procesie dyskusji.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Kształtowanie wśród studentów świadomości istnienia różnych perspektyw światopoglądowych i wpływu założeń filozoficznych na proces wychowania i kształcenia.

C-2 Wyposażenie studenta w umiejętność refleksyjnego analizowania wybranych modeli edukacyjnych.

C-3 Kształtowanie postawy dialogicznej – rozwijanie umiejętności prowadzenia dyskusji.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, jej powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, zna ponadto cele, zadania, terminologię i historyczne uwarunkowania pedagogiki specjalnej.	PS_W02		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				
<p>- Filozofia (ontologia, epistemologia, aksjologia, logika,) i jej wpływ na różne modele wychowania i kształcenia).</p> <p>- Filozofia starożytna: dialog sokratejski, akademia platońska (idealizm obiektywny), liceum Arystotelesa (realizm umiarkowany). Podział grup projektowych, ustalenie harmonogramu działania oraz prezentacji produktów finalnych, dyskusja w grupach projektowych na temat filozofii starożytnej w odniesieniu do współczesności.</p> <p>- Epistemologia jako metodologia poznania naukowego (empiryzm, racjonalizm, irracjonalizm). Dyskusja w grupach projektowych na temat epistemologii - irracjonalizm współczesnego wychowania i kształcenia</p> <p>- Nowożytne wizje wychowania i kształcenia: I. Kant, J.J. Rousseau. Dyskusja w grupach projektowych.</p> <p>- Filozofia nowoczesna (modernistyczna) i współczesna (pragmatyzm, psychoanaliza, filozofia analityczna, egzystencjalizm, personalizm, strukturalizm, postmodernizm). Dyskusja w grupach projektowych. Prezentacja produktów finalnych.</p>				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Informacje wstępne:				
Wykłady są realizowane w trybie online na platformie elektronicznej do kształcenia na odległość. Wykłady są obowiązkowe (zapoznanie się potwierdzone w systemie elektronicznym platformy).				

Zaliczenie wykładów: poprawne udzielenie odpowiedzi na dwa pytania sprawdzające, otwarte, zamieszczone do każdego wykładu.

Projekt – studenci (trzyosobowe zespoły) przygotowują pracę projektową na wybrany temat dotyczący filozoficznych aspektów wychowania i kształcenia. Warunkiem zaliczenia będzie poprawność merytoryczna pracy oraz ewidentny wkład pracy każdego uczestnika zespołu projektowego.

Formy sprawdzania:

- Uczestnictwo w zajęciach projektowych (dopuszczalna jedna nieobecność)
- Aktywne uczestnictwo (zaangażowanie) w zajęciach projektowych
- Zadania wykonane indywidualnie (odpowiedź na 2 pytania z każdego wykładu)
- Prezentacja multimedialna grupowa przygotowanego projektu na wybrany przez Zespół temat.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną - kształcenie na odległość.

Projekt z wykorzystaniem dyskusji, pracy w grupach, burzy mózgów, analizy tekstów źródłowych.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa

- Gerald L. Gutek, *Filozofia dla pedagogów*, Gdańsk 2007.
- Markiewicz Barbara (red.), *Filozofia dla szkoły średniej. Wybór tekstów*, Warszawa 1987.
- Zaorski-Sikora Łukasz, *Wprowadzenie do filozofii*, Łódź 2005.

Literatura uzupełniająca

- Szołtysek Adolf E., Filozofia myślenia: ontologiczne, językowe i metodologiczne determinanty myślenia, Kraków 2011.

- Szołtysek Adolf E., Filozofia wychowania moralnego, Kraków 2009.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	HISTORIA WYCHOWANIA
Kod przedmiotu	Ped.S.2.3.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	4
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO

Kierownik przedmiotu	Prof. Juliusz Jundziut
Prowadzący zajęcia	Prof. Juliusz Jundziut

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada znajomość elementarnych zagadnień z zakresu historii Polski i powszechnej. Student dokonuje analizy zjawisk historycznych w kontekście społecznym. Student prowadzi dyskusję w grupie.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Ukazanie celów badawczych będących przedmiotem historii wychowania i myśli pedagogicznej.
C-2 Przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy o procesach wychowania i kształcenia człowieka na przestrzeni dziejów.
C-3 Przekazanie wiedzy na temat twórców myśli pedagogicznej, ich podstawowych dziełach oraz poglądach pedagogicznych.
C-4 Ukazanie powiązań pomiędzy systemami oraz poglądami pedagogicznymi a etapami historycznego i kulturowego rozwoju cywilizacji.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice	PS_W05		P7S_WG

	specjalnej, zna jej terminologię i założenia metodologiczne, rozumie postulat wieloparadygmatyczności, współczesne tendencje badawcze, zna metody badawcze stosowane w pedagogice specjalnej.			
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK

Treści kształcenia

- Historia wychowania i myśli pedagogicznej jako nauka.
- Wychowanie i początki myśli pedagogicznej w starożytności (Bliski Wschód, Grecja, Świat hellenistyczny, Rzym).
- Dziecko, wychowanie, ideały wychowawcze, szkolnictwo i myśl pedagogiczna w średniowiecznej Europie.
- Humanizm i reformacja, a nowe formy kształcenia i polska myśl o wychowaniu w czasach odrodzenia.
- Początki nowożytnej myśli pedagogicznej w XVII w. (Jan Amos Komeński).
- Koncepcje pedagogiczne doby oświecenia.
- Edukacja w Polsce i polska myśl pedagogiczna w XVI – XVIII w.
- Pedagogika naturalistyczna i humanistyczna w Europie XIX wieku.
- Myśl pedagogiczna i oświata na ziemiach polskich pod zaborami.
- Oświata i wychowanie w Polsce oraz Europie okresu międzywojennego.
- Wybrani przedstawiciele myśli pedagogicznej XX wieku.
- Oświata i wychowanie w Polsce lat 1939–1989.
- Reformy systemu edukacji – 1999 – i czasy współczesne.
- Pedagodzy polscy przełomu XX i XXI wieku – ich zainteresowania i osiągnięcia.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Zaliczenie wykładów: poprawne udzielenie odpowiedzi na dwa pytania sprawdzające, otwarte, zamieszczone do każdego wykładu.

Projekt – studenci (trzyosobowe zespoły) przygotowują pracę projektową na wybrany temat dotyczący kształtowania się polskiej myśli pedagogicznej. Warunkiem zaliczenia będzie poprawność merytoryczna pracy oraz ewidentny wkład pracy każdego uczestnika zespołu projektowego.

Formy sprawdzania:

- Uczestnictwo w zajęciach projektowych (dopuszczalna jedna nieobecność)
- Aktywne uczestnictwo (zaangażowanie) w zajęciach projektowych
- Zadania wykonane indywidualnie (odpowiedź na 2 pytania z każdego wykładu)
- Prezentacja multimedialna grupowa przygotowanego projektu na wybrany przez Zespół temat.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Praca z tekstem. Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		85
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		100
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		4

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001. - Draus Jan, Terlecki Ryszard, Historia wychowania. Wiek XIX i XX, Kraków 2005. - Drynda D. (red.), Historia wychowania. Skrypt dla studentów pedagogiki, Warszawa 2006. - Krajewski M., Historia wychowania i myśli pedagogicznej. Zarys wykładu, Płock 2006. - Kupisiewicz Cz., Z dziejów teorii i praktyki wychowania: podręcznik akademicki, Kraków 2012. - Litak S., Historia wychowania, T. 1, Do Wielkiej Rewolucji Francuskiej, Wyd. 3 poszerz. i uzup., Kraków 2011. - Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna: znaczenie, klasyfikacje, badania, Kraków 2011.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Śliwerski, Pedagogika ogólna: podstawowe prawidłowości, Kraków 2012. - Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna: znaczenie, klasyfikacje, badania, Kraków 2011. - Śliwerski B., Problemy współczesnej edukacji, Kraków 2009.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	JĘZYK OBCY
Kod przedmiotu	Ped.S.1.8.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1-4, 8, 9
Całkowita liczba punktów ECTS	14
Forma prowadzenia zajęć	90 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	mgr Monika Tkaczyk/mgr Jacek Kowalski/mgr Piotr Kosobudzki/dr Wojciech Wachowski
Prowadzący zajęcia	mgr Monika Tkaczyk/mgr Jacek Kowalski/ mgr Piotr Kosobudzki/dr Wojciech Wachowski

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu słownictwa, struktur gramatycznych oraz znajomości bieżących wydarzeń w krajach angielskiego obszaru językowego z zakresu szkoły średniej na odpowiednim dla siebie poziomie. Student posiada umiejętność mówienia z zakresu szkoły średniej na odpowiednim dla siebie poziomie oraz umiejętność współpracy w grupie.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zdobycie przez studentów umiejętności porozumiewania się w sytuacjach typowych i nietypowych na odpowiednim dla siebie poziomie językowym w których chodzi o bezpośrednią wymianę informacji dotyczących różnych tematów i czynności z wykorzystaniem ogólnie używanych struktur i słownictwa.

C-2 Zdobycie przez studentów umiejętności wyszukania określonych informacji w tekście czytany, uzyskiwania informacji szczegółowych, zrozumienia ogólnej myśli tekstu czytanego na odpowiednim dla siebie poziomie w zakresie krótkich, prostych oraz bardziej zaawansowanych tekstów, zrozumienia tekstów fachowych z zakresu pedagogiki, nauk o zdrowiu i kultury fizycznej.

C-3 Zdobycie przez studentów umiejętności zredagowania krótkiej notatki, zawiadomienia, napisania listu formalnego i nieformalnego, e-maila formalnego i nieformalnego, odpowiadania na list formalny, nieformalny, email formalny i nieformalny, zredagowania CV oraz listu motywacyjnego w języku angielskim, napisania streszczenia, recenzji, wypracowania.

C-4 Zdobycie przez studentów umiejętności wyszukiwania określonych informacji w tekście słuchanym, uzyskiwania informacji szczegółowych, zrozumienia ogólnej myśli tekstu słuchanego na odpowiednim dla siebie poziomie.

C-5 Zdobycie przez studentów znajomości podstawowych zagadnień społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturalnych, związanych z krajami angielskiego obszaru językowego.

C-6 Zdobycie przez studentów umiejętności korzystania ze słowników internetowych, wyszukiwania ważnych dla siebie informacji dotyczących języka obcego i kultury krajów anglojęzycznych, korzystania z edukacyjnych portali językowych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narządem głosu,	PS_W11	SN_W02, SN_EG01	P7S_WG

	a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.			
2.	Student posiada wiedzę o uwarunkowaniach projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego.	PS_W13	SN_W12	P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju	PS_K03	SN_K01	P7S_KK

	osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.			
2.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO

Treści kształcenia

- Porozumiewanie się w sytuacjach typowych i nietypowych, w których chodzi o bezpośrednią wymianę informacji dotyczących różnych tematów i czynności z wykorzystaniem ogólnie używanych struktur i słownictwa. Ćwiczenia komunikacyjne. Autentyczne sytuacje językowe w sklepie, kawiarni, restauracji, hotelu, na dworcu, lotnisku. Opis miejsc i osób. Wyrażanie swoich upodobań i ich braku. Wyrażanie terażniejszości, przeszłości i przyszłości. Opis zachowań codziennych i rutynowych. Wyrażanie przyzwyczajień, konieczności, przyzwolenia, możliwości i prawdopodobieństwa. Wyrażanie opinii, próśb, obietnicy, propozycji, krytyki. Udzielanie rad. Wskazywanie drogi i informowanie się o kierunek podróży. Wyrażanie zgody i sprzeciwu. Odmawianie. Dziękowanie i przepraszenie.

- Wyszukiwanie określonych informacji w tekście czytany, uzyskiwanie informacji szczegółowych, zrozumienie ogólnych myśli tekstu czytany w zakresie krótkich, prostych oraz bardziej zaawansowanych tekstów, zrozumienie tekstów fachowych z zakresu pedagogiki, nauk o zdrowiu i kultury fizycznej. Gramatyka i słownictwo nagłówków.

- Redagowanie krótkiej notatki, zawiadomienia, pisanie listów formalnych i nieformalnych, e-maili formalnych i nieformalnych, odpowiada na list formalny, nieformalny, email formalnych i nieformalny, redaguje CV oraz list motywacyjny w języku angielskim, piszę streszczenia, recenzję, wypracowania, eseje.

- Wyszukiwanie określonych informacji w tekście słuchany, uzyskiwanie informacji szczegółowych, rozumienie ogólnej myśli tekstu słuchanego.

- Znajomość podstawowych zagadnień społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturalnych, związanych z krajami angielskiego obszaru językowego. Systemy polityczne Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Tradycyjne święta. Popularne dyscypliny sportowe. Wybrane elementy historii Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

- Korzystanie ze słowników internetowych, wyszukiwanie ważnych informacji dotyczących języka obcego i kultury krajów anglojęzycznych, korzystanie z edukacyjnych portali językowych. Tworzenie podcastów. Praca z aplikacją 'movie maker'.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych			
Na ocenę końcową składa się suma ocen z egzaminu pisemnego i ustnego. Na ocenę końcową poszczególnych semestrów składa się suma ocen z: testów zaliczonych w ciągu trwania semestru, prac pisemnych, dialogów sytuacyjnych, ocen z prac domowych wykonanych w terminie.			
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe			
Zadania indywidualne, praca w grupach, dyskusja, burza mózgów. Wykorzystanie materiałów audiowizualnych, prezentacji Power Point.			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta		ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>			
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>			90
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>			90
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>			260
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):			350
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):			14

Literatura obowiązkowa
- New English File Elementary, Pre-intermediate, Intermediate, Upper-intermediate, Advanced (w zależności od poziomu zaawansowania grupy) - Clive Oxenden, Christina Latham - Koeing, 2004 – Oxford.
- Essential Grammar in Use - Raymond Murphy, 2007 - Cambridge.
- Elementary, Intermediate, Advanced Vocabulary - B.J. Thomas, 2008 – Oxford.
- Basic, Intermediate, Advanced Oxford Word Skills - Gairns and Redman, 2011 - Oxford.
- Test your Vocabulary parts 1- 5 - Peter Watcyn - Jones, Olivia Johnston, 2008 – Harlow.
Literatura uzupełniająca

- Czasopismo English Matters.

- English for Public Health – Zofia M. Patoka, 2008 – Warszawa.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	KONSTRUOWANIE INDYWIDUALNYCH PROGRAMÓW EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.6.6.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	6
Całkowita liczba punktów ECTS	4
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek
Prowadzący zajęcia	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć, metod i form pracy, stosowanych w pedagogice specjalnej. Wypowiada się logicznie i spójnie, wyrażając własne opinie. Nawiązuje komunikację społeczną. Chętnie wygłasza własne poglądy w grupie.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zapoznanie studentów z procedurami odnoszącymi się do konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
C-2 Kształtowanie umiejętności opracowania diagnozy i oceny funkcjonowania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
C-3 Kształtowanie umiejętności dostosowywania zasad, metod i form pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych,	PS_W08		P7S_WG

	terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.			
3.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach szkolnictwa specjalnego, w instytucjach resocjalizacyjnych i wspierających, posiada ponadto wiedzę o pierwszej pomocy przedmedycznej.	PS_W14	SN_W11, SN_HiB01	P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
2.	Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07, SN_U11	P7S_UO
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1. Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, rozumie problemy i potrzeby osób ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, z ASD i niedostosowanych społecznie, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem	PS_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia			
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy prawne warunkujące konstruowanie IPET-ów. - Elementy składowe indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. - Skład zespołu i kompetencje osób opracowujących Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny. - Analizowanie i interpretowanie dokumentacji (orzeczenia, opinie). - Formułowanie celów pracy edukacyjno-terapeutycznej w oparciu o poznanie potrzeb ucznia. - Metody poznawania ucznia. - Arkusz obserwacji ucznia – ćwiczenia praktyczne. - Arkusz obserwacji – konstruowanie fragmentu w oparciu o dostarczoną diagnozę. - Rola rodziców w konstruowaniu i realizacji Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego. - Cele IPET-u - Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Dobór środków dydaktycznych. - Scenariusze zajęć edukacyjno-wychowawczych, terapeutycznych, rewalidacyjnych – projektowanie. - Ocena postępów ucznia. 			

<p>- Analiza IPET-u dla uczniów z różnymi potrzebami – dzieci autystycznych, z niepełnosprawnością intelektualną, nieprzystosowanych społecznie.</p> <p>- Analiza i ocena IPET-ów opracowanych przez studentów.</p>		
<p>Sposoby weryfikacji efektów kształcenia</p> <p>w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</p>		
<p>Wykonywanie w grupie zadań problemowych, pisanie IPETu. Czynna aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne, problemowe. Samodzielnie (grupowo) wykonany projekt oraz kolokwium.</p>		
<p>Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe</p>		
<p>Metoda przypadków, inscenizacja, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa, metoda wykładowa i zadaniowa, praca z tekstem, prezentacja w grupie fragmentu IPET'u.</p>		
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)</p>		<p>Obciążenie studenta (h)</p>
<p>Formy nakładu pracy studenta</p>		<p>ST NST</p>
<p>1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i></p>		
<p>2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i></p>		<p>15</p>
<p>3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i></p>		<p>15</p>
<p>4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i></p>		<p>85</p>
<p>Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):</p>		<p>100</p>
<p>Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):</p>		<p>4</p>

<p>Literatura obowiązkowa</p>	
<p>- Głodkowska J. (red.), Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Warszawa 2012.</p> <p>- Naprawa R., Tanajewska A., Nowe programy edukacyjno-terapeutyczne dla I etapu nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, Gdańsk 2017.</p> <p>- Naprawa R., Tanajewska A., Programy edukacyjno-terapeutyczne dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i niepełnosprawnością sprzężoną, Gdańsk 2017.</p>	

- Naprawa R., Tanajewska A, Mach C., Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, Gdańsk 2013.

- Piszczek M. (red.), Diagnoza wielospecjalistyczna i konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów głębiej upośledzonych umysłowo, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca

- Grzesiak J. (red.), Ewaluacja i innowacje w edukacji. Jakość innowacji i ewaluacji w edukacji, Kalisz-Konin 2015.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	KONTAKT INTERPERSONALNEJ
Kod przedmiotu	Ped.S.5.5.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	3

Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada wiedzę potoczną o werbalnych i pozawerbalnych sposobach komunikacji interpersonalnej, podstawowe umiejętności komunikowania się oraz umiejętności nawiązywania współpracy w grupie.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę o zasadach skutecznej komunikacji.
C-2 Zdobycie przydatnych podczas dalszych studiów i w przyszłej pracy zawodowej umiejętności związanych z: nawiązywaniem kontaktu, skutecznym porozumiewaniem się; asertywnym komunikowaniem, udzielaniem informacji zwrotnej, zadawaniem pytań.
C-3 Budowanie wzajemnego zaufania, rozwijanie empatii i zrozumienia.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w	PS_W11	SN_W02,	P7S_WG

	odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narządem głosu, a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.		SN_EG01	
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK

1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO	
Treści kształcenia					
<ul style="list-style-type: none"> - Modele komunikacji. - Bariery w komunikacji międzyosobowej. - Kontrakt grupowy. - Percepcja wzrokowa i słuchowa, mechanizmy spostrzegania interpersonalnego. - Werbalne i niewerbalne wyrażanie uczuć i emocji. - Aktywne i bierne słuchanie. - Informacje zwrotne. - Działanie w sytuacjach konfliktowych. - Skrypty i gry psychologiczne w rozumieniu - Umiejętność odmawiania. Asertywne wyrażanie opinii. 					
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych					
Zaliczenie na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach – wykonywanie zadań podczas warsztatów, praca w grupie, praca indywidualna					
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe					
Dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna					
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta				ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>					

2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa	
<ul style="list-style-type: none"> - Filipiak M., Homo Communicans. Wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, Lublin 2004. - Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Kraków 2006. - Schulz F. von Thun. Sztuka rozmawiania. Analiza zaburzeń, Kraków 2007. - Sikorski W., Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej, Kraków 2007. 	
Literatura uzupełniająca	
<ul style="list-style-type: none"> - McKay Matthew, Davis Martha, Fanning Patrick, Sztuka skutecznego porozumiewania się [przekład Agata Błaż], Gdańsk 2005. - Steward J. Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, Warszawa 2012. 	

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	KULTURA JĘZYKA
Kod przedmiotu	Ped.S.1.4.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	

Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Zofia Lasota
Prowadzący zajęcia	Dr Zofia Lasota

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada podstawową wiedzę na temat komunikacji międzyludzkiej. Znajomość podstawowych norm i zasad poprawnej polszczyzny.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę na temat kultury komunikowania się.

C-2 Kształtowanie umiejętności właściwego wypowiedzania się w różnych sytuacjach życia codziennego i w pracy zawodowej.

C-3 Kształtowanie wrażliwości na poprawność językową.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narządem głosu, a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.	PS_W11	SN_W02, SN_EG01	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1. Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO
Treści kształcenia			
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji werbalnej: mowa, język, mówienie. - Zróżnicowanie języka polskiego. - Poprawność językowa. Norma językowa i jej odmiany. - Zasady poprawnej wymowy. - Poprawna odmiana wyrazów. - Odmiana nazw własnych. - Wybrane problemy poprawności stylistycznej - Zasady dobrego stylu. - Etykieta językowa: w mowie, w języku pisanym, w mediach elektronicznych. - Poprawna polszczyzna w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 			
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych			
Zaliczenie na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach – wykonywanie zadań podczas warsztatów, praca w grupie, praca indywidualna.			
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe			

Dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Bartmiński J. (red.), Współczesny język polski, Wrocław-Lublin 2010. - Jadacka H., Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2005. - Karpowicz T., Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2009. - Karpowicz T., Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2009. - Markowski A., Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne, Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H., Kultura języka polskiego: zagadnienia poprawności gramatycznej, Warszawa 1986. - Majewska-Opiełka I., Jak mówić by, nas słuchano, Łódź 2009. - Markowski A., Kultura języka polskiego, Warszawa 2005.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
------------	---

Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	MEDIA W EDUKACJI
Kod przedmiotu	Ped.S.5.1.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	2
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Elena Karpuszenko/dr Wiesław Nynca
Prowadzący zajęcia	Dr Elena Karpuszenko/ dr Wiesław Nynca

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Brak.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zapoznanie studentów z różnymi aspektami mediów w edukacji.
C-2 Kształtowanie umiejętności ewaluacji komunikatów medialnych lub materiałów multimedialnych.
C-3 Wdrażanie do krytycznego myślenia.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narządem głosu, a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.	PS_W11	SN_W02, SN_EG01	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Pojęcie mediów; rodzaje, funkcje, klasyfikacje. - Właściwości mediów; komunikacja medialna. - Wpływ mediów na społeczeństwo i jednostkę. - Treści wychowawcze (i antywychowawcze) w mediach. - Aspekty etyczne i prawne mediów. - Prasa dziecięca i młodzieżowa. - Internet w życiu ucznia: edukacja, rozrywka, informacja; gry komputerowe; zagrożenia ze strony internetu (dziecko w sieci). - Reklama w życiu młodego pokolenia. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Zaliczenie na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach – wykonywanie zadań podczas warsztatów, sprawdzian pisemny, praca w grupie, praca indywidualna				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				
Dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna				

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		35
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		50
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		2

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., Edukacja medialna, Toruń 2002. - Levinson P., Nowe nowe media. Kraków 2010. - Strykowski W. (red.), Media a edukacja, Poznań 2006. - Kluszczyński R., Społeczeństwo informacyjne. Cyberkultura. Sztuka multimedialności, Kraków 2002. - Łaciak B. (red.), Dziecko we współczesnej kulturze medialnej, Warszawa 2003.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Lepa A., Pedagogika mass mediów, Łódź 2000. - Lewek A., Podstawy edukacji medialnej i dziennikarskiej, Warszawa 2003.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA

Nazwa przedmiotu	METODOLOGIA BADAŃ SPOŁECZNYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.3.1.
Moduł	Przygotowanie metodologiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	6, 7
Całkowita liczna punktów ECTS	12
Forma prowadzenia zajęć	30w. / 30 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. Dr hab. Barbara Skałbania/prof. Juliusz Jundziut/prof. dr hab. Ireneusz Świata
Prowadzący zajęcia	Prof. Dr hab. Barbara Skałbania/prof. Juliusz Jundziut/prof. dr hab. Ireneusz Świata

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
<p>Student posiada elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań. Student posiada podstawowe umiejętności formułowania problemów badawczych. Student wykazuje aktywną postawę poznawczą wobec problemów społecznych.</p>
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
<p>C-1 Zapoznanie studentów z założeniami badań społecznych – poznawczymi, metodologicznymi i etycznymi.</p> <p>C-2 Zapoznanie studentów z metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi we współczesnych badaniach pedagogicznych.</p> <p>C-3 Kształtowanie umiejętności badawczych.</p> <p>C-4 Kształtowanie postaw etycznych.</p>

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice specjalnej, zna jej terminologię i założenia metodologiczne, rozumie postulat wieloparadygmatyczności, współczesne tendencje badawcze, zna metody badawcze stosowane w pedagogice specjalnej.	PS_W05		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW

	projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.			
2.	Student posiada umiejętności badawcze, pozwalające na: rozróżnianie orientacji w metodologii badań społecznych, formułowanie problemów badawczych, dobór adekwatnych metod, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych, opracowywanie, prezentowanie i interpretowanie wyników badań, wyciąganie wniosków oraz wskazywanie kierunków dalszych badań.	PS_U02	SN_TI01, SN_TI02 SN_U02, SN_U08	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
3.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	PS_K05	SN_K06	P7S_KO
4.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				

<ul style="list-style-type: none"> - Metodologia badań – podstawa teoretyczna. - Współczesne nurty w badaniach społecznych. - Badania ilościowe a badania jakościowe. Triangulacja. - Podstawy badań empirycznych. Problemy etyczne badań w naukach społecznych. - Elementy procesu badawczego – problemy badawcze, hipotezy, zmienne, wskaźniki. - Plan badawczy – rodzaje planów badawczych. Pomiar i błędy pomiaru. Dobór próby. - Metody, techniki i narzędzia badawcze – dobór metod badawczych, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych. - Przetwarzanie i analizowanie danych – zbieranie danych. Kategoryzowanie danych. Analiza i wnioskowanie. 		
<p>Sposoby weryfikacji efektów kształcenia</p> <p>w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</p>		
<p>Egzamin ustny, kolokwia cząstkowe na zajęciach weryfikujące wiedzę i umiejętności, aktywność na zajęciach. Projekt: aktywny udział w zajęciach – kształtowanie umiejętności badawczych podczas rozwiązywania <i>case study</i>, przygotowania indywidualnego/grupowego projektu badawczego na wybrany temat oraz zaprezentowanie analizy i wyników przeprowadzonych badań na forum – kształtowanie umiejętności oraz kompetencji społecznych (w oparciu o zdobytą wiedzę), zgodnie z założonymi efektami kształcenia.</p>		
<p>Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe</p>		
<p>Zadania problemowe, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna. Praca projektowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora.</p>		
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)</p>		<p>Obciążenie studenta (h)</p>
<p>Formy nakładu pracy studenta</p>		<p>ST NST</p>
<p>1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i></p>		<p>30</p>
<p>2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i></p>		<p>30</p>
<p>3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i></p>		<p>60</p>
<p>4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i></p>		<p>101</p>

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		240
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		12

Literatura obowiązkowa	
<ul style="list-style-type: none"> - Brzeziński, J., Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010. - Heinz-Hermann K., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007. - Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2011. - Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 2010. - Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2004. - Welskop W., Jak napisać pracę licencjacką i magisterską. Poradnik dla studentów, Łódź 2014. 	
Literatura uzupełniająca	
<ul style="list-style-type: none"> - Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2004. - Szczęsny W.W., Metodyka badań pedagogicznych i pisanie prac dyplomowych, Warszawa 2008. 	

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	METODYKA KSZTAŁCENIA W GRUPACH ZRÓŻNICOWANYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.6.3.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie

Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	4
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek
Prowadzący zajęcia	Dr Maria Owczarek/dr Alicja Szulc-Boczek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Posiada podstawową wiedzę odnośnie pedagogiki, pedagogiki specjalnej, psychologii. Wypowiada się logicznie i spójnie. Chętnie wyraża własne opinie. Nawiązuje interakcje społeczne. Wymienia poglądy w grupie.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studenta w elementarną wiedzę umożliwiającą skuteczną pracę w zróżnicowanych grupach.

C-2 Uświadomienie studentom istoty komunikacji oraz występujących trudności.

C-3 Uwrażliwienie studentów na potrzeby osób w grupach zróżnicowanych

C-4 Zapoznanie studentów z etycznymi aspektami pracy w grupach zróżnicowanych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
3.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narządem głosu, a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.	PS_W11	SN_W02, SN_EG01	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07,	P7S_UO

	odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.		SN_U11	
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterystyka pracy w grupie zróżnicowanej. - Działania w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w grupach zróżnicowanych. - Znaczenie i organizowanie przestrzeni klasy szkolnej. - Projektowanie i organizacja pracy w grupach zróżnicowanych. - Motywacja ucznia – znaczenie, sposoby. - Wybrane metody nauczania – metody aktywizujące, metoda projektów, praca badawcza uczniów. - Zasada uniwersalnego projektowania zajęć a przygotowywanie materiałów dydaktycznych. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Czynna aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Opracowanie scenariusza zajęć na zadany temat.				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				

Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Praca z tekstem. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<p>- Buchnat M., Tylewska-Nowak B. (red.), Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w systemie Edukacji, Warszawa 2012.</p> <p>- Franczyk A., Krajewska K., Zabawy i ćwiczenia na cały rok. Propozycje do pracy z dziećmi młodszymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Kraków 2007.</p> <p>- Jagielska G., Dziecko z autyzmem i zespołem Aspergera w szkole i przedszkolu. Informacje dla pedagogów i opiekunów, Warszawa 2010.</p> <p>- Krzyżyk D., Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży – zarys problematyki, [w:] A. Guzy, D. Krzyżyk (red.), Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Kielce 2012.</p> <p>- Lovaas I., Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, Warszawa 1993.</p> <p>- Mitchell D., Sprawdzone metody w edukacji specjalnej i włączającej, Warszawa 2016r.</p> <p>- Pisula E., Autyzm u dzieci. Diagnoza, klasyfikacja, etiologia, PWN, Warszawa 2010.</p> <p>- Regulacje prawne odnośnie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>- Szczygieł B., Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym? Konstruowanie programu zajęć. Organizowanie klasy integracyjnej. Konspekty zajęć, Kraków 2005.</p>
Literatura uzupełniająca

- Baczał D., Błęszyński K., Zaorska M. (red.), Osoba z niepełnosprawnością – opieka, terapia, wsparcie, Toruń 2009.

- Attwood T., Zespół Aspergera. Kompletny przewodnik. Gdańsk 2013.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	OPIEKA NAD DOROSŁYMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
Kod przedmiotu	Ped.S.5.6.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	8
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Jarosław Bosak/mgr Stanisław Stolp
Prowadzący zajęcia	Mgr Jarosław Bosak/mgr Stanisław Stolp

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada wiedzę z zakresu podstaw pedagogiki oraz pedagogiki specjalnej. Wyraża własne opinie, potrafi klarownie przedstawiać swoje poglądy i opinie. Wypowiada się logicznie i spójnie.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 zapoznanie studentów z wiedzą o systemie wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

C-2 Rozwijanie umiejętności wyboru ścieżek wsparcia i rehabilitacji osób ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością.

C-3 Uwrażliwienie studenta w zakresie przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kształcenia specjalnego – o jego podstawach prawnych, celach, zadaniach, organizacji różnych instytucji edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.	PS_W09	SN_W07	P7S_WK

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
2.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO

Treści kształcenia			
<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie w tematykę przedmiotu: biopsychospołeczny model niepełnosprawności, system orzecznictwa o niepełnosprawności w Polsce. - Problemy psychospołeczne osób dorosłych z niepełnosprawnością. - System wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością – cele i koszty działań. - Opieka świadczona w domu – wady i zalety. Rola i koszty po stronie opiekuna (ryzyko wykluczenia materialnego, zawodowego i społecznego; koszty zdrowotne i inne). - DPS - Ośrodki wsparcia dziennego. - Usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne i organizacyjne świadczone przez placówki. - Zakres świadczeń pielęgnacyjnych na rzecz dorosłych osób z niepełnosprawnością. - Rola pracownika socjalnego 			
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych			
Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Praca pisemna na zadany temat.			
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe			
Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta		ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>			15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>			
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>			15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>			60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):			75

Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3
---	--	---

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Błądowski P., Kubicki P., Lokalna polityka społeczna wobec nowych wyzwań. Od interwencji do aktywizacji, „Polityka Społeczna” 2014, nr tematyczny 3. - Chrzanowska I., Pedagogika specjalna: od tradycji do współczesności, Kraków 2015. - Kijak R., Niepełnosprawność – w zwierciadle dorosłości, Kraków 2012. - Kawczyńska-Butrym Z., Niepełnosprawność – specyfika pomocy społecznej, Katowice 1998. - Maciejasz M., Kubicki P., Niepełnosprawność i długotrwała choroba — definiowanie, koszty i wyzwania dla lokalnej polityki społecznej, „Polityka Społeczna” 2014, nr tematyczny 3. - https://www.rpo.gov.pl/pl/content/system-orzekania-o-niepe%C5%82nosprawno%C5%9Bci-%E2%80%93-do-zmiany, stan na dzień 28.03.2019.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Panek M., Wymiary niepełnosprawności, Gdynia 2012. - Rottermund J. (red.), Wybrane aspekty pracy z niepełnosprawnymi, Kraków 2008. - Zawiałak A., Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Kraków 2009.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	OSOBA Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W ŚWIETLE NORM PRAWNYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.4.4.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny

Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Marek Enerlich/dr Domański Łukasz
Prowadzący zajęcia	Dr Marek Enerlich/dr Domański Łukasz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Posiada wiedzę z zakresu pedagogiki ogólnej i specjalnej, psychologii. Ponadto potrafi formułować logiczne wypowiedzi i chętnie wypowiada się na forum grupy. Nawiązuje komunikację społeczną.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zaznajomienie studentów z obowiązującymi w Polsce regulacjami prawnymi odnośnie jednostek ze statusem osoby niepełnosprawnej.
C-2 Rozwijanie umiejętności analizowania obowiązujących regulacji prawnych w kontekście niepełnosprawności.
C-3 Rozwijanie postawy akceptacji i tolerancji, poszanowania praw przysługujących jednostce z niepełnosprawnością.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK

1.	Student rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, jej powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, zna ponadto cele, zadania, terminologię i historyczne uwarunkowania pedagogiki specjalnej.	PS_W02		P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kształcenia specjalnego – o jego podstawach prawnych, celach, zadaniach, organizacji różnych instytucji edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.	PS_W09	SN_W07	P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Treści kształcenia				
<p>- Wprowadzenie w tematykę zajęć – status jednostki z niepełnosprawnością (definicje, zarys polityki społecznej państwa, strategia integracji społecznej).</p> <p>- System orzecznictwa o niepełnosprawności w Polsce (orzeczenie o niepełnosprawności a prawo do ubiegania się o pomoc, prawo do renty, możliwości zatrudnienia).</p>				

- Regulacje prawne w zakresie oświaty osób z niepełnosprawnościami – prawo do edukacji, system kształcenia osób z niepełnosprawnościami (obowiązki szkoły, dostęp do transportu, IPET-y itd.)
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów z niepełnosprawnościami w świetle unormowań prawnych.
- Prawo do ulg i uprawnień osób z niepełnosprawnością.
- Rehabilitacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami a unormowania prawne w Polsce.
- Osoby z niepełnosprawnościami na rynku pracy (zasady zatrudniania na otwartym i chronionym rynku pracy, aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami, zakłady pracy chronionej i aktywności zawodowej, WTZ i inne formy zatrudnienia).
- Asystent rodziny i jego rola w życiu osób z niepełnosprawnościami.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Praca pisemna na zadany temat.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Praca z tekstem. Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
<i>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa

- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r., M.P. z 13.08.1997 r., nr 50, poz. 475.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483 z późn. zm.
- Konwencja o prawach osób z niepełnosprawnościami, Dz. U. 2015, poz. 1169.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych, Dz. U. 2013, poz. 199 z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17.06.2016 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz. U. 2016, poz. 896, z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, Dz. U. 2013, poz. 529.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, Dz. U. 2017, poz. 1635.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, Dz. U. 2017, poz. 1591.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, Dz. U. 2017, poz. 1534.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, Dz. U. 2017, poz. 1578.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, Dz. U. 2017, poz. 1616.
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 14.12.2004 w sprawie orzekania o niezdolności do pracy, Dz. U. 2004, nr 273, poz. 2711.
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 30.09.2002 w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, działania i finansowania WTZ, Dz. U. 2002, nr 167, poz. 1376.
- Ustawa z 27.08.1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Dz. U. 2016, poz. 2046 z późn. zmianami.
- Ustawa z dnia 20.04.2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz. U. 2017, poz. 1065 z późn. zmianami.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz. U. 2017, poz. 2198.

Literatura uzupełniająca

- Gąciarz B., Rudnicki S. (red.), Polscy niepełnosprawni od kompleksowej diagnozy do nowego modelu polityki społecznej, Kraków 2014.
- Głodkowska, J. (red.), Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne, Warszawa 2011.
- Kukła W., Duda, M. Czerw-Bajer Osoby niepełnosprawne w systemie edukacji i poradnictwa zawodowego, Warszawa 2011.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PATOLOGIE SPOŁECZNE
Kod przedmiotu	Ped.S.5.3.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	5
Całkowita liczba punktów ECTS	5
Forma prowadzenia zajęć	15 w./ 15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej, psychopatologii i psychologii społecznej oraz socjologii wychowania. Znajomość mechanizmów zachodzących w różnych grupach społecznych. Umiejętność posługiwania się literaturą, aktami prawnymi i internetem.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

- C-1 Zapoznanie studentów z najczęściej występującymi zjawiskami patologicznymi.
- C-2 Zapoznanie studentów z teoriami wyjaśniającymi występowanie zjawisk patologicznych.
- C-3 Uwrażliwienie studentów na przejawy patologii społecznej w środowisku.
- C-4 Motywowanie studentów do przeciwdziałania patologiom społecznym.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, jej powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, zna ponadto cele, zadania, terminologię i historyczne uwarunkowania pedagogiki specjalnej.	PS_W02		P7S_WG
2.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK

Treści kształcenia

- Pojęcie patologii społecznej jako dyscypliny naukowej, wyjaśnienie terminów - patologia społeczna, norma, czynniki chroniące, czynniki ryzyka.
- Przepępczość jako zjawisko patologiczne: ogólna charakterystyka przepępczości, typy przepępców, dynamika przepępczości w Polsce, przepępczość wśród młodzieży.
- Prostytucja jako przejaw dewiacji społecznej: pojęcie prostytucji, historia zjawiska, prostytucja w systemie prawnym, cechy charakteryzujące prostytutki – cechy osobowościowe prostytutek, środowisko prostytutek, problemy seksualizmu, alkoholizmu i chorób społecznych, okoliczności i sposób uprawiania nierządu oraz klienci prostytutek, związek prostytucji z przepępczością, problemy młodzieżowej prostytucji.
- Przemoc w stosunkach międzyludzkich – pojęcie przemocy, agresji i przymusu:
  - przemoc w rodzinie – przyczyny, formy i rodzaje przemocy wewnątrzrodzinnej, przemoc dorosłych wobec dzieci, przemoc między małżonkami, przemoc wobec starszych członków rodzin,
  - przemoc w szkole – przemoc międzyrówieśnicza, przemoc nauczycieli wobec uczniów, formy i rodzaje przemocy,
- Wykorzystywanie seksualne: zagadnienia wstępne – pojęcie wykorzystywania seksualnego i molestowania seksualnego; wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży – formy, sprawy; kazirodztwo; pedofilia.
- Uzależnienie od mediów i nowoczesnych urządzeń technicznych: problematyczność korzystania z Internetu, TV i telefonu komórkowego; cechy uzależnienia; formy pomocy.
- Hazard i uzależnienie od gier: objawy, fazy rozwoju uzależnienia, formy pomocy hazardzistom i ich rodzinom.
- Pracoholizm: przejawy uzależnienia i kryteria rozpoznawania; formy pomocy pracoholikom i ich rodzinom.
- Uzależnienie od jedzenia: anoreksja – objawy, mechanizm, skutki psychofizyczne; bulimia - objawy, mechanizm, skutki psychofizyczne..
- Alkoholizm - zagadnienia wstępne – pojęcie alkoholizmu, fazy, rozwój choroby alkoholowej, alkohol a młodzież, formy pomocy uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom.
- podstawowe akty prawne.
- Narkomania - zagadnienia wstępne – pojęcie narkomanii i środków odurzających, typy uzależnień, zdrowotne i społeczne skutki używania narkotyków, przyczyny zażywania przez dzieci narkotyków, formy pomocy.
- Bezdomność: przyczyny i rodzaje bezdomności, organizacje zajmujące się pomocą bezdomnym, działalność św. b. Alberta.

- Teorie wyjaśniające uwarunkowania zjawisk patologicznych:		
a) Socjologiczne koncepcje wyjaśniające zjawiska patologii społecznych – teoria anomii R. Mertona, koncepcja kontroli społecznej E. Durkheima, teoria labelingu oparta na interakcjonizmie symbolicznym G. H. Meada.		
b) Psychologiczne teorie zaburzeń w zachowaniu człowieka – teoria psychodynamiczna, perspektywa behawiorystyczna, teorie interaktywne.		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Aktywność podczas zajęć, egzamin, ocena pracy grupy, samoocena studenta.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Praca w grupie zadaniowej, praca z tekstem, praca w małej grupie, autoprezentacja, dyskusja panelowa, burza mózgów.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		30
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		95
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		125
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		5

Literatura obowiązkowa	
- Aftab P., Internet a dzieci: uzależnienia i inne niebezpieczeństwa, Warszawa 2003.	
- Bejsert M., Kazirodztwo: rodzice w roli sprawców, Warszawa 2004.	
- Cierpiatkowska L., Alkoholizm. Przyczyny – leczenie - profilaktyka, Poznań 2001.	
- Czyż E. (red.), Dzieci w prostytucji i pornografii, Warszawa 1996.	

- Griffiths M., Gry i hazard. Uzależnienia dzieci w okresie dorastania, Gdańsk 2004.
- Guerreschi C., Nowe uzależnienia, Kraków 2005.
- Jędrzejko M. (red.), Narkomania – spojrzenie wielowymiarowe, Warszawa 2009.
- Jędrzejko M. (red.), Patologie społeczne, Pułtusk 2006.
- Kooyman M., Społeczność terapeutyczna dla uzależnionych. Bliskość, rola rodziców i skuteczność terapii, Warszawa 2002.
- Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży: leczenie i profilaktyka, Warszawa 2007.
- Lindenmeyer J., Ile możesz wypić. O nałogach i ich leczeniu, Gdańsk 2007.
- Maisto S., Galizio M., Connors G. J., Uzależnienia. Zazywanie i nadużywanie, Warszawa 2000.
- Mieścicka L., Pracoholizm, Warszawa 2002.
- Misiak W., Sieci powiązań przestępczych, Warszawa 2000.
- Mroczkowska D., Ziółkowska B., Cwojdzińska A., Zaburzenia odżywiania, Warszawa 2007.
- Seria Uzależnienia: fakty i mity – praca, media, jedzenie, hazard.
- Słowik-Gabryelska A., Patologie społeczne. Alkoholizm, narkomania, nikotynizm, Szczecin 2006.
- Warecki K., Dopalacze, Radom 2010.
- Wojtasik Ł. (red.), Jak reagować na cyberprzemoc, Warszawa 2010.
- Woronowicz B. T., Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia, Warszawa 2009.
- Zubrzycka E., Alkohol i jego tajemnice: co musisz wiedzieć zanim dorośniesz, Sopot 2011.

Literatura uzupełniająca

- Ambrozik W., Dewiacje wychowawcze w środowisku wiejskim, Poznań 1997.
- Bielicki E., Z problematyki resocjalizacyjnej, Bydgoszcz 2005.
- Carson R. C., Butler J. N., Mineka S., Psychologia zaburzeń, vol. 1, Gdańsk 2003.
- Karpowicz P., Narkotyki., Jak pomóc człowiekowi i jego rodzinie?, Kraków 2002.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005, Dz. U., nr 179, poz. 1485.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982, Dz. U. 1982, nr 35, poz. 230.
- Wanat W., Narkotyki i narkomania, Łódź 2004.
- Zajączkowski K., Uzależnienia od substancji psychoaktywnych, Warszawa 2003.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Kod przedmiotu	Ped.S.4.3.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	4
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Elena Karpuszenko/mgr Elżbieta Draws/dr Wiesław Nynca
Prowadzący zajęcia	Dr Elena Karpuszenko/mgr Elżbieta Draws/dr Wiesław Nynca

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Posiada wiedzę z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii ogólnej i rozwojowej oraz podstaw teorii wychowania. Wypowiada się klarownie. Logicznie formułuje własne opinie i chętnie wypowiada się na forum grupy.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z zagadnieniami z zakresu pedagogiki specjalnej – przedmiotem, celami, zadaniami, działaniami.

C-2 Pogłębianie wiedzy studentów o specyfice funkcjonowania osób z różnymi niepełnosprawnościami.

C-3 Kształtowanie u studentów umiejętności pedagogicznego podejścia do osób z niepełnosprawnością.

C-4 Wdrażanie do samodzielnego poszukiwania wiedzy.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, jej powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, zna ponadto cele, zadania, terminologię i historyczne uwarunkowania pedagogiki specjalnej.	PS_W02		P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o subdyscyplinach pedagogiki specjalnej, w szczególności z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki resocjalizacyjnej, w szczególności terminologię, teorię i metodykę.	PS_W04		P7S_WG
3.	Student posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kształcenia specjalnego – o jego podstawach prawnych, celach, zadaniach, organizacji różnych instytucji edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.	PS_W02	SN_W07	P7S_WK

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				
<p>- Przedmiot, cele i zadania pedagogiki specjalnej; relacje z innymi dyscyplinami naukowymi; subdyscypliny pedagogiki specjalnej. Rys historyczny pedagogiki specjalnej w Polsce i na świecie.</p> <p>- Pojęcie rewalidacji (rehabilitacji). Modele niepełnosprawności.</p>				

- Dylematy współczesnej pedagogiki specjalnej.
- Wybrane zagadnienia oligofrenopedagogiki: klasyfikacja osób z upośledzeniem umysłowym, przyczyny upośledzenia umysłowego, tożsamość społeczna osób niepełnosprawnych intelektualnie, seksualność osób niepełnosprawnych intelektualnie.
- Elementy tyflopädagogiki: osoby niewidome, słabowidzące i ociemniałe – charakterystyka; kształcenie i wychowanie osób z zaburzeniem wzroku.
- Wybrane zagadnienia surdopedagogiki - wpływ niepełnosprawności na rozwój emocjonalno-społeczny; sposoby komunikowania się jednostek z uszkodzonym słuchem; główne kierunki rewalidacji dzieci głuchych i niedosłyszących.
- Psychopedagogiczne i społeczne problemy osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych - przystosowanie społeczne osób z uszkodzeniem narządu ruchu; wpływ choroby przewlekłej na sytuację psychiczną, emocjonalną i społeczną dziecka; sytuacja dziecka hospitalizowanego; psychoopiekunicza i pedagogiczna działalność wobec dzieci z chorobą nowotworową; zagadnienie śmierci w życiu dziecka chorego. Wykorzystanie biblioterapii w pedagogice specjalnej.
- Rodzina wobec niepełnosprawności dziecka. Idea i praktyka integracji osób niepełnosprawnych. Postawy społeczne wobec osób niepełnosprawnych.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Esej na zadany temat.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Praca z tekstem. Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15

4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		85
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		100
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		4

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Chrzanowska I., Pedagogika specjalna: od tradycji do współczesności Warszawa 2018. - Obuchowska I., Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa 1991. - Sękowska Z., Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, Warszawa 2005. - Smith D., Pedagogika specjalna – podręcznik akademicki, Warszawa 2009. - Sowa J., Wojciechowski F., Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym, Rzeszów 2001.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Dykik W., Pedagogika specjalna, Poznań 2005. - Frąckiewicz L. (red.), Przeciw wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, Warszawa 2002. - Rakowska A., Baran J. (red.), Dylematy Pedagogiki specjalnej, Kraków 2000.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PEDAGOGIKA
Kod przedmiotu	Ped.S.2.1.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny

Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15cw.
Forma zaliczenia	Egzamin/ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. Dr hab. Barbara Skałbania/prof. Juliusz Jundziut/prof. dr hab. Ireneusz Światała
Prowadzący zajęcia	Prof. Dr hab. Barbara Skałbania/prof. Juliusz Jundziut/prof. dr hab. Ireneusz Światała

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Bez wymagań wstępnych

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Przygotowanie studentów do rozumienia i posługiwania się pojęciami opisującymi pedagogikę jako naukę i praktyk.

C-2 Wyjaśnienie warunków, jakie czynią pedagogikę nauką i ukazanie jej związków z innymi naukami.

C-3 Przygotowanie do rozumienia związków kontekstów historycznych i socjologicznych z ideologią wychowania.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk, jej powiązanie z naukami humanistycznymi, społecznymi i medycznymi, zna ponadto cele, zadania, terminologię i historyczne uwarunkowania pedagogiki specjalnej.	PS_W02		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Podstawowe pojęcia pedagogiki, ich źródła, znaczenia i zastosowania. - Pedagogika jako nauka – jej ewolucja, miejsce w systemie nauk oraz przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi. Interdyscyplinarny i integracyjny charakter pedagogiki. Ideologie i nurty myślenia o wychowaniu. - Pojęcia i znaczenia kontekstów wychowania a związki z innymi naukami (dyscyplinami). Istota, dziedziny, treści i uwarunkowania wychowania. Problemy globalne, problemy demokratyzacji życia i postępu społecznego oraz problemy ładu aksjonormatywnego. - Geneza wychowania – wychowanie w różnych kulturach i porządkach życia społecznego. Charakterystyka procesu wychowania (funkcje i cele) i jego struktura. Wychowanie a inne procesy społecznego wpływu. Podmioty wychowania i ich wzajemne relacje. - Subdyscypliny pedagogiki - przedmiot ich badań, terminologia i wzajemne związki. Podstawowe środowiska wychowawcze. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Wykonywanie w grupie zadań problemowych. Czynna aktywność na zajęciach. Egzamin weryfikujący wiedzę. Opracowanie własnej mapy myśli na zadany temat.				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				
Praca z tekstem. Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.				

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<p>- Dudzikowa M., Czerepaniak-Walczak M. (red.), Wychowanie. Pojęcia. Procesy. Konteksty, t. 1-4, Gdańsk 2007-2008.</p> <p>- Hejnicka-Bezwińska T. i Leppert R. (red.), Tradycja – terażniejszość - nowe wyzwania, [w:] Ewolucja „ogólności” w dyskursach pedagogicznych, Warszawa 2005.</p> <p>- Kosiorek M., Pedagogika autorytarna. Geneza, modele, przemiany, Kraków 2007.</p> <p>- Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 1-2, Warszawa 2003.</p> <p>- Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Łódź 1981.</p> <p>- Milerski B., Śliwerski B. (red.), Pedagogika, Warszawa 2000.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>- Śliwerski, Pedagogika ogólna: podstawowe prawidłowości, Kraków 2012.</p> <p>- Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna: znaczenie, klasyfikacje, badania, Kraków 2011.</p> <p>- Śliwerski B., Problemy współczesnej edukacji, Kraków 2009.</p>

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PEDEUTOLOGIA ZAWODU PEDAGOGA SPECJALNEGO
Kod przedmiotu	Ped.S.6.7.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Ireneusz Światała/prof. Julian Jundziół
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Ireneusz Światała/ prof. Julian Jundziół

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Znajomość pojęć pedagogicznych. Umiejętność samodzielnego poszukiwania wiedzy korzystając z literatury i zasobów Internetu.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę o zawodzie nauczyciela, w szczególności pedagoga specjalnego, jego kompetencjach, rozwoju zawodowym i charakterze pracy.

C-2 Zapoznanie studentów z uwarunkowaniami pracy pedagoga specjalnego.

C-3 Wdrażanie do samodoskonalenia i uczenia się w ciągu całego życia.

C-4 Rozwijanie postaw etycznych studentów.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student zna i rozumie zasady i normy etyczne, stosowane w rewalidacji, edukacji, terapii i resocjalizacji, w tym dotyczące projektowania i realizacji badań w zakresie pedagogiki specjalnej, konieczności przestrzegania zasad ochrony praw autorskich, rozumie znaczenie ich stosowania w pracy zawodowej.	PS_W12	SN_13	P7S_WK

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy		SN_U04,	P7S_UK,

	tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Pedeutologia jako subdyscyplina naukowa. - Teoretyczne konteksty zawodu nauczyciela – podstawy prawne, kwalifikacje zawodowe, wizerunek nauczyciela). - Specyfika pracy nauczyciela w edukacji integracyjnej i włączającej. - Instytucje i miejsca pracy pedagoga specjalnego. - Kompetencje pedagoga specjalnego, niezbędne w pracy edukacyjno-terapeutycznej z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym: z niepełnosprawnością: intelektualną, ruchową, z dysfunkcją wzroku, słuchu, z przewlekłą chorobą, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami mowy, z całościowymi zaburzeniami rozwoju, z niepełnosprawnością sprzężoną, z uczniami z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi, niedostosowanymi społecznie lub zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, z potrzebującymi wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniami szczególnie uzdolnionymi. - Refleksja i autokreacja w zawodzie nauczyciela (role nauczyciela, doskonalenie nauczycieli, profesjonalizacja zawodu, profil współczesnego nauczyciela i jego cechy osobowościowe). - Etyka w zawodzie nauczyciela. 				

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Aktywność podczas zajęć, wytwory studenta – esej, udział w dyskusji, pisemny sprawdzian wiedzy.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Wykład konwersatoryjny, prezentacja fragmentów filmów, prezentacja multimedialna, dyskusja, praca pisemna.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)		15
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)		
3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		15
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Grzegorzewska M., Listy do młodego nauczyciela, Warszawa 2002. - Kwiatkowska H., Pedeutologia, Warszawa 2008. - Kwiatkowska H., Tożsamość nauczycieli. Między anomią i autonomią, Gdańsk 2005. - Palak Z., Bujnowska A., Kompetencje pedagoga specjalnego. Aktualne wyzwania teorii i praktyki, Lublin 2009. - Podgórska-Jachnik D. (red.), Pedagogika specjalna. Różne poszukiwania – wspólna misja. Pamięci Profesora Jana Pańczyka, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Gajdzica Z., Rottermund J., Klinik A., Uczeń niepełnosprawny i jego nauczyciel w przestrzeni szkoły, Kraków 2008.

- Murawska E., (red) Nauczyciel na drogach i bezdrożach współczesności. Między bezradnością a nadzieją, Toruń 2009.

- Polak K., Bezradność nauczyciela, Kraków 2012.

- Wolan-Nowakowska M. (red.). Poradnictwo zawodowe w rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Warszawa 2012.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PIERWSZA POMOC PRZEDMEDYCZNA
Kod przedmiotu	Ped.S.1.2.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Lek. Aleksandra Saleta
Prowadzący zajęcia	Lek. Aleksandra Saleta

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Wiedza na temat elementarnych pojęć opisujących zdrowie i funkcje życiowe człowieka, umiejętność interpretowania wskaźników zagrożenia życia na poziomie elementarnym oraz umiejętność współpracy w zespole.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wprowadzenie studentów w zagadnienia pomocy przedlekarskiej w sytuacjach nagłego zagrożenia życia.
C-2 Nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych do rozpoznawania stanów nagłego zagrożenia zdrowia i życia oraz umiejętność podjęcia podstawowych zabiegów resuscytacyjnych z użyciem AED, w tym podstawowych czynności ratowniczych w sytuacjach szczególnych.
C-3 Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość udzielonej pierwszej pomocy oraz za bezpieczeństwo własne i drugiego człowieka.
C-4 Doskonalenie umiejętności w zakresie efektywnego działania ratowniczego obejmującego podstawowe czynności ratownicze.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach szkolnictwa specjalnego, w instytucjach resocjalizacyjnych i wspierających, posiada ponadto wiedzę o pierwszej pomocy przedmedycznej.	PS_W14	SN_W11, SN_HiB01	P7S_WK
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student potrafi pracować w zespole, przyjmuje i wyznacza różne zadania zawodowe, w tym związane z projektowaniem i realizacją badań, potrafi kierować zespołem oraz posiada umiejętności krytycznej analizy własnych działań zawodowych.	PS_U07	SN_U13, SN_U14	P7S_UO
2.	Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rehabilitacyjno-rewalidacyjnych, włączających i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.	PS_U11	SN_U12	P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	PS_K05	SN_K06	P7S_KO
Treści kształcenia				
<p>- Organizacja i zakres pierwszej pomocy przedmedycznej, wstępna pierwsza pomoc w aspekcie przepisów cywilno-prawnych. Czynności na miejscu wypadku (bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i osób postronnych).</p> <p>- Psychologiczne aspekty udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>- Wstępna pierwsza pomoc. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (SPR) z użyciem AED dorosły, dziecko.</p>				

- Postępowanie w stanach zagrożenia zdrowia i życia: utrata przytomności, omdlenie, zatrzymanie oddechu, zatrzymanie krążenia. Postępowanie z kobietą ciężarną.
- Postępowanie w sytuacjach szczególnych: drgawki, udar mózgu, astma, anafilaksja, hipertermia, zatrucia, hipoglikemia, oparzenia, postępowanie w przypadku wstrząsu pourazowego, urazy kręgosłupa, złamania, urazy stawowe, ciała obce w ranie, zadławienia, urazy klatki piersiowej i brzucha, urazy czaszkowe, urazy, urazy chemiczne, porażenia prądem.
- Resuscytacja krążeniowo oddechowa, urazy kręgosłupa, urazy kostno- stawowe - ćwiczenia praktyczne.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Zaliczenie pisemne w siedzibie Uczelni – test weryfikujący wiedzę (pytania typu: *opisz, wyjaśnij itp.*),
zaliczenie praktyczne – aktywny udział w warsztatach, wykonywanie poleceń prowadzącego.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Zadania problemowe, analiza tekstów źródłowych, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna.
Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)		
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)		15
3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		15
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa

- Buchfelder M., A. Buchfelder, Podręcznik pierwszej pomocy, Warszawa 2005.

- Dziak A., Kamiński B., Postępowanie w stanach zagrożenia życia, Warszawa 1997.
- Zawadzki A., Medycyna ratunkowa i katastrof, Warszawa 2008.
Literatura uzupełniająca
- Flake F., Klaus Runggaldier, Ratownictwo medyczne. Procedury od A do Z, Wrocław 2012.
- Gaszyński W., Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej. Repetytorium, Warszawa 2010.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PODSTAWY PSYCHOLOGII
Kod przedmiotu	Ped.S.2.4.
Moduł	Prygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO

Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Brak
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zwrócenie uwagi studentów na związki pedagogiki i psychologii jako nauki i praktyki
C-2 Zapoznanie studentów z aparatem pojęć psychologii ogólnej, definiujących i wyjaśniających procesy poznawcze różnice indywidualne, procesy emocjonalno-motywacyjne i problematyką osobowości
C-3 Przygotowanie studentów do rozumienia zagadnień innych działów psychologii w dalszym kształceniu

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym,	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG

	psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.			
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				

- Główne kierunki psychologii. Strukturalizm, funkcjonalizm, ewolucjonizm, ujęcie psychodynamiczne

Behawioryzm, koncepcja poznawcza, psychologia humanistyczna.

- Spostrzeganie (pojęcie, dwa poziomy spostrzegania, spostrzeganie jako proces subiektywny, czynniki wpływające na spostrzeganie)

- Pamięć i uczenie się (pojęcie, fazy i rodzaje pamięci, zjawisko interferencji, czynniki wpływające na zapamiętywanie, teorie zapominania, rodzaje uczenia się)

- Myślenie (pojęcie, struktura czynności myślenia, rodzaje myślenia, rola myślenia w rozwiązywaniu problemów, myślenie twórcze)

Różnice indywidualne:

- Inteligencja i zdolności (pojęcie, teorie, pomiar inteligencji, inteligencja emocjonalna)

- Temperament (pojęcie, główne koncepcje, charakterystyka osób o różnych typach temperamentu)

Procesy emocjonalno-motywacyjne:

- Emocje (pojęcie, komponenty procesu emocjonalnego, źródła emocji, wpływ emocji na procesy poznawcze i działanie człowieka)

- Frustracja (pojęcie, przyczyny, skutki krótko i długoterminowe)

- Stres (pojęcie: stres biologiczny, stres psychologiczny, model reakcji na stres, wpływ stresu na funkcjonowanie człowieka, odporność na stres i możliwości jej kształtowania)

- Motywacja (czynniki wpływające na motywację, wpływ motywacji na procesy poznawcze i działanie człowieka)

- Osobowość (przegląd wybranych koncepcji: podejście psychodynamiczne, teorie uczenia się, teorie czynnikowe, w tym koncepcja Wielkiej Piątki).

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Zaliczenie: pisemne, otwarte zadanie testowe np. typu zdefiniuj, wskaż na związki, przedstaw argumentację. Projekt: opracowanie materiałów edukacyjnych, w tym pomocy dydaktycznych dla 10-letniego dziecka (prezentacja wskazanego przez n-la nurtu psychologicznego); przeprowadzenie zajęć z dzieckiem oraz sprawozdanie z przedsięwzięcia.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wykład z prezentacją multimedialną, projekt, dyskusja, metody kształcenia na odległość

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii, Gdańsk 2008. - Strelau J. (red.), Psychologia, (t. 1 i 2), Warszawa 2001. - Zimbardo P.G., Psychologia i życie, Warszawa 1999.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Berryman, Julia C., Psychologia moje hobby, Gdańsk 2008. - Dolman A. M., Słownik psychologii, Warszawa 2009. - Johnson R.L., McCann V., Zimbardo P.G., Psychologia. Kluczowe koncepcje, tom 2, Warszawa 2011. - Johnson R.L., McCann V., Zimbardo P.G., Psychologia. Kluczowe koncepcje, tom 4, Warszawa 2012. - Łukaszewski, W., Psychologia podzielona, „Chowanna” 2012, nr 3. - Pervin L., Psychologia osobowości, Gdańsk 2002. - Sek H. (red.), Psychologia kliniczna. T. 1, Warszawa 2008.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PODSTAWY SOCJOLOGII
Kod przedmiotu	Ped.S.1.2.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	1
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Monika Czerw/ prof. Arkadiusz Karwacki
Prowadzący zajęcia	Dr Monika Czerw/ prof. Arkadiusz Karwacki

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada podstawową, potoczną wiedzę o środowisku społecznym; posiada umiejętność interpretacji życia społecznego z wykorzystaniem pojęć potocznych; potrafi współpracować w grupie.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z podstawowymi kategoriami analizy socjologicznej oraz fundamentalnymi obszarami badawczymi tej dyscypliny naukowej.

C-2 Opanowanie przez studentów podstawowych pojęć socjologicznych oraz nabycie przez studentów umiejętności analizy zjawisk zachodzących w zbiorowościach.

C-3 Uzyskanie przez studentów szczegółowej wiedzy dotyczącej swoistości społeczeństwa, występujących relacji i wzajemnych związków pomiędzy elementami składowymi społeczeństwa, a tym samym jednostek w odwołaniu do zaprezentowanych teorii i nurtów badawczych.

C-4 Przygotowanie studentów do samodzielnej lektury tekstów socjologicznych i dokonywanie oceny oraz analizy procesów zachodzących w systemie społecznym.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK

1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK

Treści kształcenia

- Socjologia jako nauka. Wyobraźnia socjologiczna. Rozwój myśli socjologicznej.
- Badanie życia społecznego. Komunikacja niewerbalna. Społeczne reguły interakcji. Twarz, ciało i mowa w interakcji. Interakcja w czasie i przestrzeni.
- Systemy stratyfikacji. Struktura klasowa współczesnych społeczeństw zachodnich. Klasa a styl życia. Stratyfikacja a płeć. Ruchliwość społeczna. Wykluczenie społeczne. Globalne nierówności.
- Teorie urbanizmu. Miasta w społeczeństwach tradycyjnych. Rozwój nowoczesnych ośrodków miejskich. Kierunki przemian miast w krajach rozwijających się. Miasta a globalizacja – nierówności w miastach globalnych.
- Przemiany życia codziennego. Rodzina w kontekście globalnym. Przemiany i różnorodność form rodziny. Nowe związki, wielorodzinny i więzy rodzinne. Alternatywne modele rodziny.

- Socjologiczne teorie religii. Religie na świecie. Totemizm i animizm. Sekularyzacja i odrodzenie religijne.		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Zaliczenie wykładu na podstawie: terminowego i poprawnego wykonywania zadań zleconych przez prowadzącego, dyskusji na forum grupy, kolokwium ustnego.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Zadania problemowe, analiza tekstów źródłowych, dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna. Wykorzystanie prezentacji Power Point, projektora.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa	
- Giddens A., Socjologia, Warszawa 2010.	
- Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2012.	
- Szacka B, Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003.	
Literatura uzupełniająca	
- Bauman Z., Globalizacja, Warszawa 2006.	
- Boguni-Borowska M., Sztompka P. (red.), Fotospołeczeństwo. Teksty z socjologii wizualnej, Kraków 2012.	

- Kamiński M., Gry więzienne, Warszawa 2006, Rozdział 3 Inicjacja.
- Szlendak, T., Socjologia rodziny : ewolucja, historia, zróżnicowanie, Warszawa 2011.
- Sztompka P., Kud M., Socjologia – Lektury, Kraków 2009.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PRAKTYKA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA
Kod przedmiotu	Ped.S.7.1.
Moduł	Praktyki
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	2
Forma prowadzenia zajęć	30 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	
Prowadzący zajęcia	

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada umiejętność współpracy w grupie, posiada elementarną wiedzę z zakresu komunikacji społecznej.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Wyposażenie studenta w zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.

C-2 Poznanie organizacji pracy placówki, zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki.

C-3 Nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć.

C-4 Nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania.

C-5 Nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów.

C-6 Nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce.

C-7 Kształtowanie umiejętności ewaluacji.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG

3.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
4.	Student posiada pogłębioną wiedzę merytoryczną, niezbędną do prowadzenia zajęć: zna metodykę wykonywania zadań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających, w tym z zakresu organizacji i metodyki kształcenia ucznia w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modeli współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami – rozumie normy oraz procedury stosowane w pedagogice specjalnej (w tym modele indywidualizacji lekcji, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć).	PS_W10	SN_W10	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW
2.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz	PS_U04	SN_U08, SN_U09,	P7S_UW

	wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.		SN_U10, SN_U11	
3.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
4.	Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07, SN_U11	P7S_UO
5.	Student potrafi pracować w zespole, przyjmuje i wyznacza różne zadania zawodowe, w tym związane z projektowaniem i realizacją badań, potrafi kierować zespołem oraz posiada umiejętności krytycznej analizy własnych działań zawodowych.	PS_U07	SN_U13, SN_U14	P7S_UO
6.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
7.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15,	P7S_UK, P7S_UU

			SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	
8.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
9.	Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rehabilitacyjno-rewalidacyjnych, włączających i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.	PS_U11	SN_U12	P7S_UU
10.	Student posiada umiejętności projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, planuje i realizuje ideę uczenia się przez całe życie.	PS_U12	SN_U16	P7S_UU

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, rozumie problemy i potrzeby osób ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, z ASD i niedostosowanych społecznie, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem.	PS_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
3.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i	PS_K03	SN_K01	P7S_KK

	rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.			
4.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
5.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	PS_K05	SN_K06	P7S_KO
6.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO
7.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR

Treści kształcenia

- Zapoznanie ze specyfiką szkoły podstawowej, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

- Obserwowanie czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności dzieci i uczniów w szkole podstawowej.

- Obserwowanie toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych w szkole podstawowej.

- Obserwowanie interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi lub uczniami w toku lekcji (zajęć) w szkole podstawowej, a także procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie dzieci lub w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń.

- Poznanie sposobów aktywizowania i dyscyplinowania dzieci i uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych dzieci i uczniów w szkole podstawowej.

- Poznanie sposobu oceniania uczniów w szkole podstawowej, sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej.
- Zapoznanie z dynamiką i klimatem społecznym grupy dzieci lub klasy, rolami pełnionymi przez dzieci i uczniów, zachowaniami i postawami dzieci i uczniów w szkole podstawowej.
- Poznanie funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych dzieci i uczniów, z uwzględnieniem dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Poznanie działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w szkole podstawowej.
- Poznanie organizacji przestrzeni w pomieszczeniu dla dzieci lub klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
- Organizowanie pracy w grupach w szkole podstawowej.
- Przygotowywanie pomocy dydaktycznych w szkole podstawowej, przy wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej w szkole podstawowej.
- Udział w kontrolowaniu i ocenianiu dzieci i uczniów w szkole podstawowej.
- Udział w podejmowaniu działań na rzecz dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i uczniów szczególnie uzdolnionych w szkole podstawowej.
- Udział w organizowaniu przestrzeni w pomieszczeniu szkole podstawowej oraz podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole podstawowej.
- Omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów w szkole podstawowej.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Zajęcia terenowe - zaliczenie z oceną każdego semestru na podstawie:

ocena wiedzy na podstawie:

- opinii i oceny studenta, wystawionej przez opiekuna praktyk w danej placówce w dzienniczku praktyk,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce,

ocena umiejętności na podstawie:

- bieżącej kontroli umiejętności studenta przez opiekuna praktyk w danej placówce;
- wniosków z analizy dokonań studenta z praktyki, opisanych w dzienniczku praktyk, którą przeprowadza opiekun praktyk studenckich z ramienia Uczelni,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce,

ocena kompetencji na podstawie:

- bieżącej kontroli kompetencji społecznych przez opiekuna praktyk w danej placówce oraz innych pracowników w trakcie praktyki,
- wniosków z analizy dokonań studenta z praktyki, opisanych w dzienniczku praktyk, którą przeprowadza opiekun praktyk studenckich z ramienia Uczelni,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce.

Warunkiem zaliczenia praktyki na ocenę pozytywną jest zrealizowanie odpowiedniej liczby godzin praktyk w danym semestrze, uzyskanie pozytywnej pisemnej oceny i opinii od Opiekuna Praktyki z danej placówki, w której odbywa się praktyka i złożenie u Opiekuna Praktyk w Uczelni prawidłowo przygotowanego kompletu dokumentów z praktyki.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wizyty w przedszkolach i w klasach 1-3 w szkołach podstawowych; obserwacja zajęć przedszkolnych i lekcji w szkole podstawowej w klasach 1-3; asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia w przedszkolu i prowadzenie zajęć w szkole podstawowej w klasach 1-3; planowanie i omawianie zajęć w przedszkolu i w klasach 1-3 w szkole podstawowej prowadzonych przez siebie i innych.

Infrastruktura placówki (przedszkola i szkoły podstawowej).

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		30
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		50
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		2

Literatura obowiązkowa

- Ustawy i rozporządzenia oraz inna dokumentacja odnośnie działalności szkoły, w której student realizuje praktyki.

- Regulamin praktyk studenckich w PWSH „POMERANIA” WZ w Starachowicach. - Dokumentacja placówki, w której odbywana jest praktyka (przedszkole i szkoła podstawowa).
Literatura uzupełniająca
j. w.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PRAKTYKA ZAWODOWA W SZKOLE INTEGRACYJNEJ/Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
Kod przedmiotu	Ped.S.7.3.
Moduł	Praktyki
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	5
Całkowita liczba punktów ECTS	10
Forma prowadzenia zajęć	120 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	
Prowadzący zajęcia	

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada umiejętność współpracy w grupie, posiada elementarną wiedzę z zakresu komunikacji społecznej.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wyposażenie studenta w zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.
C-2 Poznanie organizacji pracy placówki, zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki.
C-3 Nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć.
C-4 Nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania.
C-5 Nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów.
C-6 Nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce.
C-7 Kształtowanie umiejętności ewaluacji.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z	PS_W07	SN_W06, SN_W08,	P7S_WG

	niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.		SN_W09	
3.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
4.	Student posiada pogłębioną wiedzę merytoryczną, niezbędną do prowadzenia zajęć: zna metodykę wykonywania zadań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających, w tym z zakresu organizacji i metodyki kształcenia ucznia w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modeli współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami – rozumie normy oraz procedury stosowane w pedagogice specjalnej (w tym modele indywidualizacji lekcji, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć).	PS_W10	SN_W10	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW

2.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
3.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
4.	Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07, SN_U11	P7S_UO
5.	Student potrafi pracować w zespole, przyjmuje i wyznacza różne zadania zawodowe, w tym związane z projektowaniem i realizacją badań, potrafi kierować zespołem oraz posiada umiejętności krytycznej analizy własnych działań zawodowych.	PS_U07	SN_U13, SN_U14	P7S_UO
6.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
7.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy	PS_U09	SN_U04,	P7S_UK,

	tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.		SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UU
8.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
9.	Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rehabilitacyjno-rewalidacyjnych, włączających i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.	PS_U11	SN_U12	P7S_UU
10.	Student posiada umiejętności projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, planuje i realizuje ideę uczenia się przez całe życie.	PS_U12	SN_U16	P7S_UU

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, rozumie problemy i potrzeby osób ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, z ASD i niedostosowanych społecznie, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem.	PS_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR

3.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK
4.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
5.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	PS_K05	SN_K06	P7S_KO
6.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO
7.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR

Treści kształcenia

- Zapoznanie ze specyfiką szkoły integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

- Obserwowanie czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności dzieci i uczniów w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.

- Obserwowanie toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.

- Obserwowanie interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi lub uczniami w toku lekcji (zajęć) w szkole podstawowej, a także procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie dzieci lub w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń.
- Poznanie sposobów aktywizowania i dyscyplinowania dzieci i uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych dzieci i uczniów w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Poznanie sposobu oceniania uczniów w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi, sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej.
- Zapoznanie z dynamiką i klimatem społecznym grupy dzieci lub klasy, rolami pełnionymi przez dzieci i uczniów, zachowaniami i postawami dzieci i uczniów w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Poznanie funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych dzieci i uczniów, z uwzględnieniem dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Poznanie działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Poznanie organizacji przestrzeni w pomieszczeniu dla dzieci lub klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
- Planowanie i przeprowadzanie lekcji (zajęć) w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Organizowanie pracy w grupach w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Przygotowywanie pomocy dydaktycznych w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi, przy wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Udział w kontrolowaniu i ocenianiu dzieci i uczniów w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Udział w podejmowaniu działań na rzecz dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i uczniów szczególnie uzdolnionych w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Udział w organizowaniu przestrzeni w pomieszczeniu szkole podstawowej oraz podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Pełnienie roli nauczyciela poprzez planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy dzieci i uczniowskiej w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.

- Organizacja i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze w szkole podstawowej, wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju dzieci i uczniów w szkole podstawowej, animowanie aktywności poznawczej i współdziałania dzieci i uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej w klasach 1-3 w szkole integracyjnej/z oddziałami integracyjnymi.
- Diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci i uczniów w szkole podstawowej, podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z dziećmi i uczniami (w tym dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) w podstawowej.
- Podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej w szkole podstawowej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad.
- Podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z dziećmi i uczniami w szkole podstawowej.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki w szkole podstawowej.
- Konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką w szkole podstawowej.
- Ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron) w szkole podstawowej.
- Ocena przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów w szkole podstawowej.
- Prowadzenie konsultacji z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć) w szkole podstawowej.
- Omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów w szkole podstawowej.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Zajęcia terenowe - zaliczenie z oceną każdego semestru na podstawie:

ocena wiedzy na podstawie:

- opinii i oceny studenta, wystawionej przez opiekuna praktyk w danej placówce w dzienniczku praktyk,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce,

ocena umiejętności na podstawie:

- bieżącej kontroli umiejętności studenta przez opiekuna praktyk w danej placówce;

- wniosków z analizy dokonań studenta z praktyki, opisanych w dzienniczku praktyk, którą przeprowadza opiekun praktyk studenckich z ramienia Uczelni,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce,

ocena kompetencji na podstawie:

- bieżącej kontroli kompetencji społecznych przez opiekuna praktyk w danej placówce oraz innych pracowników w trakcie praktyki,
- wniosków z analizy dokonań studenta z praktyki, opisanych w dzienniczku praktyk, którą przeprowadza opiekun praktyk studenckich z ramienia Uczelni,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce.

Warunkiem zaliczenia praktyki na ocenę pozytywną jest zrealizowanie odpowiedniej liczby godzin praktyk w danym semestrze, uzyskanie pozytywnej pisemnej oceny i opinii od Opiekuna Praktyki z danej placówki, w której odbywa się praktyka i złożenie u Opiekuna Praktyk w Uczelni prawidłowo przygotowanego kompletu dokumentów z praktyki.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wizyty w przedszkolach i w klasach 1-3 w szkołach podstawowych; obserwacja zajęć przedszkolnych i lekcji w szkole podstawowej w klasach 1-3; asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia w przedszkolu i prowadzenie zajęć w szkole podstawowej w klasach 1-3; planowanie i omawianie zajęć w przedszkolu i w klasach 1-3 w szkole podstawowej prowadzonych przez siebie i innych.

Infrastruktura placówki (przedszkola i szkoły podstawowej).

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		120
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		130
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		250
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		10

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Ustawy i rozporządzenia oraz inna dokumentacja odnośnie działalności szkoły, w której student realizuje praktyki. - Regulamin praktyk studenckich w PWSH „POMERANIA” WZ w Starachowicach. - Dokumentacja placówki, w której odbywana jest praktyka (przedszkole i szkoła podstawowa).
Literatura uzupełniająca
j. w.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PRAKTYKA ZAWODOWA W SZKOLE PODSTAWOWEJ
Kod przedmiotu	Ped.S.7.2.
Moduł	Praktyki
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	4
Całkowita liczba punktów ECTS	5
Forma prowadzenia zajęć	60 ćw.

Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	
Prowadzący zajęcia	

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada umiejętność współpracy w grupie, posiada elementarną wiedzę z zakresu komunikacji społecznej.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
<p>C-1 Wyposażenie studenta w zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, niezbędnych do sprawnego wykonywania zawodu.</p> <p>C-2VPoznanie organizacji pracy placówki, zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki.</p> <p>C-3 Nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć.</p> <p>C-4 Nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania.</p> <p>C-5 Nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów.</p> <p>C-6 Nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce.</p> <p>C-7 Kształtowanie umiejętności ewaluacji.</p>

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi	PS_W06	SN_W06, SN_W08,	P7S_WG

	(podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.		SN_W09	
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
3.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
4.	Student posiada pogłębioną wiedzę merytoryczną, niezbędną do prowadzenia zajęć: zna metodykę wykonywania zadań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających, w tym z zakresu organizacji i metodyki kształcenia ucznia w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modeli współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami – rozumie normy oraz procedury stosowane w pedagogice specjalnej (w tym modele indywidualizacji lekcji, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć).	PS_W10	SN_W10	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW

	<p>terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.</p>			
2.	<p>Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.</p>	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
3.	<p>Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.</p>	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
4.	<p>Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.</p>	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07, SN_U11	P7S_UO
5.	<p>Student potrafi pracować w zespole, przyjmuje i wyznacza różne zadania zawodowe, w tym związane z projektowaniem i realizacją badań, potrafi kierować zespołem oraz posiada umiejętności krytycznej analizy własnych działań zawodowych.</p>	PS_U07	SN_U13, SN_U14	P7S_UO
6.	<p>Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto</p>	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK

	posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.			
7.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
8.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
9.	Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rehabilitacyjno-rewalidacyjnych, włączających i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.	PS_U11	SN_U12	P7S_UU
10.	Student posiada umiejętności projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, planuje i realizuje ideę uczenia się przez całe życie.	PS_U12	SN_U16	P7S_UU

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, rozumie problemy i potrzeby	PS_K02	SN_K04,	P7S_KR

	osób ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, z ASD i niedostosowanych społecznie, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem.		SN_K05	
3.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego doształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK
4.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
5.	Student wykazuje gotowość do odpowiedzialnego traktowania obowiązków zawodowych; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej.	PS_K05	SN_K06	P7S_KO
6.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO
7.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR

Treści kształcenia

- Zapoznanie ze specyfiką szkoły podstawowej, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

- Obserwowanie czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywności dzieci i uczniów w szkole podstawowej.

- Obserwowanie toku metodycznego lekcji, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych w szkole podstawowej.
- Obserwowanie interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi lub uczniami w toku lekcji (zajęć) w szkole podstawowej, a także procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie dzieci lub w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń.
- Poznanie sposobów aktywizowania i dyscyplinowania dzieci i uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych dzieci i uczniów w szkole podstawowej.
- Poznanie sposobu oceniania uczniów w szkole podstawowej, sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej.
- Zapoznanie z dynamiką i klimatem społecznym grupy dzieci lub klasy, rolami pełnionymi przez dzieci i uczniów, zachowaniami i postawami dzieci i uczniów w szkole podstawowej.
- Poznanie funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych dzieci i uczniów, z uwzględnieniem dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Poznanie działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w szkole podstawowej.
- Poznanie organizacji przestrzeni w pomieszczeniu dla dzieci lub klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
- Planowanie i przeprowadzanie lekcji (zajęć) w szkole podstawowej (ze zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej).
- Organizowanie pracy w grupach w szkole podstawowej.
- Przygotowywanie pomocy dydaktycznych w szkole podstawowej, przy wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej w szkole podstawowej.
- Udział w kontrolowaniu i ocenianiu dzieci i uczniów w szkole podstawowej.
- Udział w podejmowaniu działań na rzecz dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i uczniów szczególnie uzdolnionych w szkole podstawowej.
- Udział w organizowaniu przestrzeni w pomieszczeniu szkole podstawowej oraz podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole podstawowej.
- Pełnienie roli nauczyciela poprzez planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych w szkole podstawowej.
- Dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy dzieci i uczniowskiej w szkole podstawowej.

- Organizacja i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze w szkole podstawowej, wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej w szkole podstawowej.
- Dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju dzieci i uczniów w szkole podstawowej, animowanie aktywności poznawczej i współdziałania dzieci i uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej w klasach 1-3 w szkole podstawowej.
- Diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci i uczniów w szkole podstawowej, podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z dziećmi i uczniami (w tym dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) w szkole podstawowej.
- Podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej w szkole podstawowej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad.
- Podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z dziećmi i uczniami w szkole podstawowej.
- Prowadzenie dokumentacji praktyki w szkole podstawowej.
- Konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką w szkole podstawowej.
- Ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron) w szkole podstawowej.
- Ocena przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów w szkole podstawowej.
- Prowadzenie konsultacji z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć) w szkole podstawowej.
- Omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów w szkole podstawowej.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Zajęcia terenowe - zaliczenie z oceną każdego semestru na podstawie:

ocena wiedzy na podstawie:

- opinii i oceny studenta, wystawionej przez opiekuna praktyk w danej placówce w dzienniczku praktyk,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce,

ocena umiejętności na podstawie:

- bieżącej kontroli umiejętności studenta przez opiekuna praktyk w danej placówce;

- wniosków z analizy dokonań studenta z praktyki, opisanych w dzienniczku praktyk, którą przeprowadza opiekun praktyk studenckich z ramienia Uczelni,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce,

ocena kompetencji na podstawie:

- bieżącej kontroli kompetencji społecznych przez opiekuna praktyk w danej placówce oraz innych pracowników w trakcie praktyki,
- wniosków z analizy dokonań studenta z praktyki, opisanych w dzienniczku praktyk, którą przeprowadza opiekun praktyk studenckich z ramienia Uczelni,
- oceny weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji, dokonanej przez opiekuna praktyk w danej placówce.

Warunkiem zaliczenia praktyki na ocenę pozytywną jest zrealizowanie odpowiedniej liczby godzin praktyk w danym semestrze, uzyskanie pozytywnej pisemnej oceny i opinii od Opiekuna Praktyki z danej placówki, w której odbywa się praktyka i złożenie u Opiekuna Praktyk w Uczelni prawidłowo przygotowanego kompletu dokumentów z praktyki.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wizyty w przedszkolach i w klasach 1-3 w szkołach podstawowych; obserwacja zajęć przedszkolnych i lekcji w szkole podstawowej w klasach 1-3; asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia w przedszkolu i prowadzenie zajęć w szkole podstawowej w klasach 1-3; planowanie i omawianie zajęć w przedszkolu i w klasach 1-3 w szkole podstawowej prowadzonych przez siebie i innych.

Infrastruktura placówki (przedszkola i szkoły podstawowej).

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		60
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		65
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		125
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		5

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Ustawy i rozporządzenia oraz inna dokumentacja odnośnie działalności szkoły, w której student realizuje praktyki. - Regulamin praktyk studenckich w PWSH „POMERANIA” WZ w Starachowicach. - Dokumentacja placówki, w której odbywana jest praktyka (przedszkole i szkoła podstawowa).
Literatura uzupełniająca
j. w.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.6.4.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	5
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin

Kierownik przedmiotu	Dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Podstawowa wiedza z zakresu patologii, diagnostyki. Znajomość rodzajów zjawisk patologicznych oraz takich pojęć jak: zachowania ryzykowne, uzależnienie. Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu komunikacji społecznej. Umiejętność korzystania z literatury i Internetu.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 - Zapoznanie studentów z zakresem i problematyką wynikającą z realizacji działań z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki z uwzględnieniem pojęć, metod i koncepcji dla w/w zagadnienia.
C-2 Zaznajomienie studentów z zasadami tworzenia programów profilaktycznych oraz uświadomienie studentowi ich znaczenia w kontekście prawidłowego funkcjonowania jednostek i całego społeczeństwa.
C-3 Rozwijanie umiejętności poprawnego przeprowadzenia (w ramach zajęć) programu profilaktycznego samodzielnie przygotowanego.
C-4 Uświadomienie studentom roli jaką odgrywa w profilaktyce rodzina, szkoła i nauczyciel, środowisko lokalne oraz religia.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	P7S_WG	SN_W06, SN_W08, SN_W09

2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08	P7S_WG	
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
2.	Student posiada rozwinięte umiejętności metodyczne, konieczne do projektowania i realizacji zadań resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, integrujących, włączających i profilaktycznych zgodnie z wymogami metodyki pedagogiki specjalnej odpowiednio do potrzeb i możliwości jednostki, jest przygotowany do prowadzenia zajęć w grupie zróżnicowanej, wykorzystania zasad i metod indywidualnego projektowania zajęć, ponadto krytycznie ocenia przydatność typowych metod i procedur edukacyjno-wychowawczych i terapeutycznych.	PS_U06	SN_U03, SN_U05, SN_U07, SN_U11	P7S_UO
3.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki	PS_U08	SN_U06,	P7S_UK

	komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.		SN_JO02, SN_EG02	
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Profilaktyka – podstawowe pojęcia i podział. Antycypacyjność profilaktyki. Sposoby regulowania funkcjonowania systemu społecznego. Stopnie, odmiany i strategie profilaktyki. Profilaktyka pedagogiczna – zadania, zagrożenia i inne. - Zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży – krótka charakterystyka. - Nowoczesna profilaktyka uzależnień – podstawy profilaktyki negatywnej i integralnej. - Podstawy prawne działalności profilaktycznej. - Programy profilaktyczne i ich podział. Analiza wybranych programów profilaktycznych. - Cechy skutecznego programu profilaktycznego. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Sposoby realizacji i ewaluacji programów profilaktycznych. - Rodzina, religia wobec profilaktyki. - Środowisko szkolne i lokalne w systemie profilaktyki. - Próba samodzielnego konstruowania programu profilaktycznego – praca nad realizacją projektu. 				

- Realizacja (w ramach zajęć) fragmentu skonstruowanych programów profilaktycznych.		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Aktywność na zajęciach, przygotowanie scenariusza zajęć z przydzielonej tematyki, przeprowadzenie fragmentu zajęć, pisemne sprawdzenie wiedzy.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Metoda wykładowa, pogadanka, dyskusja, burza mózgów, praca z tekstem, praca w małej grupie.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Carr A., Program profilaktyki szkolnej, Gdańsk 2006. - Dziewiecki M., Nowoczesna profilaktyka uzależnień, Radom 2000. - Encyklopedia Pedagogiczna XXI w. - Gaś Z. B., Uzależnienia, skuteczność programów profilaktycznych, Warszawa 1994. - Kozaczuk F., Urban B., Profilaktyka i resocjalizacja młodzieży, Rzeszów 2001. - Szpringer M., Profilaktyka społeczna. Rodzina, szkoła, środowisko lokalne, Kielce 2004. - Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2000.

- Świątkiewicz E. (red.), Profilaktyka w środowisku lokalnym, Warszawa 2002.
Literatura uzupełniająca
- Dziewiecki M., Integralna profilaktyka uzależnień w szkole. Krótki poradnik psychologiczny, Kraków 2002.
- Gaś Z. B., Psychoprofilaktyka. Procedury konstruowania programów wczesnej interwencji, Lublin 2000.
- Pospiszyl I., Patologie społeczne, Warszawa 2008.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PROGRAMY WYCHOWAWCZE W EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ – PROJEKTOWANIE DZIAŁAŃ
Kod przedmiotu	Ped.S.6.5.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	6
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Elena Karpuszenko/mgr Elżbieta Draws

Prowadzący zajęcia	Dr Elena Karpuszenko/mgr Elżbieta Draws
--------------------	---

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Wiedza z zakresu psychologii i pedagogiki. Umiejętności poszukiwania informacji.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
<p>C-1 Zapoznanie studentów z wiedzą na temat specyfiki kształcenia integracyjnego i włączającego z punktu widzenia zróżnicowanych potrzeb i możliwości realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych ucznia.</p> <p>C-2 Kształtowanie umiejętności konstruowania własnych fragmentów programów wychowawczych.</p> <p>C-3 Rozwijanie wrażliwości na indywidualne potrzeby innych osób.</p>

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę merytoryczną, niezbędną do prowadzenia zajęć: zna metodykę wykonywania zadań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających, w tym z zakresu organizacji i metodyki kształcenia ucznia w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modeli współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami – rozumie normy oraz procedury stosowane w pedagogice specjalnej (w tym modele indywidualizacji lekcji, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć).	PS_W10	SN_W10	P7S_WG

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterystyka kształcenia integracyjnego i włączającego. - Edukacja włączająca a edukacja integracyjna. Różnice pojęciowe, różnice w warunkach realizacji zadań edukacyjnych. - Postawy społeczne wobec wspólnego kształcenia uczniów. Postawy rodziców, uczniów, nauczycieli. 				

<ul style="list-style-type: none"> - Kompetencje nauczycieli do pracy z uczniem z niepełnosprawnością w kształceniu włączającym. - Projektowanie działań edukacyjnych, wychowawczych z założeniem pracy w heterogenicznej grupie uczniów. - Problemy wychowawcze w klasach integracyjnych. - Analiza wybranych programów wychowawczych. 		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Aktywność podczas zajęć, pisemny sprawdzian wiedzy, ocena pracy grupy, scenariusz zajęć – ocena.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Praca w grupie zadaniowej, praca z tekstem, ćwiczenia indywidualne, dyskusja.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
<i>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009. - Chodkowska, M. Problemy pedagogicznego wsparcia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w zakresie społecznego funkcjonowania w klasie szkolnej, [w:] Z. Palak, Z. Bartkiewicz (red.), Wsparcie społeczne w rehabilitacji i resocjalizacji, Lublin.

- Pielecki A., Kazanowski Z., Przygotowanie nauczycieli do realizacji założeń integracji szkolnej dzieci niepełnosprawnych, [w:] Z. Palak (red.), Pedagogika specjalna w reformowanym ustroju edukacyjnym, Lublin 2001.

- Szumski G., Firkowska-Mankiewicz A., Wokół edukacji włączającej. Efekty kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w klasach specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

- Baran J., Klaczak M., Sposoby komunikowania się uczniów z wadami słuchu ze słyszącymi na terenie szkoły masowej, [w:] A. Hulek, B. Grochmal-Bach (red.), Uczeń niepełnosprawny w szkole masowej, Kraków 1992.

- Bąbka J., Psychologiczne aspekty efektywności edukacji dzieci w systemie integracyjnym, [w:] Z. Kazanowski, D. Osik-Chudowolska (red.), Integracja osób niepełnosprawnych w edukacji i integracjach społecznych, Lublin 2003.

- Ćwirynka K., Pozycja socjometryczna uczniów niepełnosprawnych a postawa nauczycieli wobec integracji, [w:] Z. Kazanowski, D. Osik-Chudowolska (red.), Integracja osób niepełnosprawnych w edukacji i interakcjach społecznych, Lublin 2003.

- Janion E., Dynamika zmian we wzajemnych relacjach między dziećmi pełnosprawnymi i niepełnosprawnymi w przedszkolnej grupie integracyjnej, [w:] A. Rakowska, A. Baran (red.), Dylematy pedagogiki specjalnej, Kielce 2000.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PROPEDEUTYKA PRAW AUTORSKICH
Kod przedmiotu	Ped.S.6.7.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie

Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Marek Enerlich/dr Domański Łukasz
Prowadzący zajęcia	Dr Marek Enerlich/dr Domański Łukasz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Brak.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę o prawie autorskim.
C-2 Wdrażanie do poszanowania własności intelektualnej
C-3 Rozwijanie postaw etycznych studentów.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna i rozumie zasady i normy etyczne, stosowane w rewalidacji, edukacji, terapii i	PS_W12	SN_13	P7S_WK

	resocjalizacji, w tym dotyczące projektowania i realizacji badań w zakresie pedagogiki specjalnej, konieczności przestrzegania zasad ochrony praw autorskich, rozumie znaczenie ich stosowania w pracy zawodowej.			
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
- Własność intelektualna – zagadnienia wstępne.				
- Prawo autorskie i prawa pokrewne.				

- Cytowanie.		
- Ochrona wizerunku.		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Aktywność podczas zajęć, wytwory studenta – esej, udział w dyskusji, pisemny sprawdzian wiedzy.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja, praca pisemna.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r., Dz. U., nr 24, poz. 83. - Barta J., Markiewicz R., Prawo autorskie i prawa pokrewne. Przepisy, orzecznictwo, umowy międzynarodowe, Warszawa 2004. - Ochrona własności intelektualnej, red. A. Adamczak, M. du Vall, Warszawa 2010.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - J.Barta (red.), System prawa autorskiego, tom XIII, Warszawa 2013.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA KLINICZNA
Kod przedmiotu	Ped.S.4.8.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin
Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Brak
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zapoznanie studentów z aparatem pojęciowym z zakresu psychologii klinicznej.

C-2 Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu teorii wyjaśniających zjawiska patologiczne i poszczególnymi zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi, zaburzeniami zachowania.

C-3 Kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy z zakresu psychologii klinicznej w sytuacjach edukacyjnych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06,	P7S_UK, P7S_UU

			SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Psychologia kliniczna – aparat pojęciowy. Norma a patologia. - Zaburzenia psychiczne i behawioralne. Systemy klasyfikacji i diagnozy (DSM, ICD, PDM). - Specyfika i rodzaje sytuacji trudnych. - Zaburzenia lękowe i nerwicowe. - Zaburzenia nastroju i depresje. - Specyfika chorób psychicznych; etiologia, rodzaje schizofrenii. - Psychoza maniakalno-depresyjna; psychozy starcze. - Problematyka dysfunkcji seksualnych i wykorzystywania seksualnego. - Stres. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Aktywność podczas zajęć, egzamin, ocena pracy grupy, samoocena grupy/studenta, praca własna – ocena.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Wykład z prezentacją multimedialną, projekt, dyskusja, metody kształcenia na odległość.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa	
<ul style="list-style-type: none"> - Carson R., Butcher J.N., Mineka S., Psychologia zaburzeń, T.I i II, Gdańsk 2005. - Cierpiałkowska L., Psychopatologia, Warszawa 2007. - Sęk H., Psychologia kliniczna, t 1-2, Warszawa 2016. - Seligmann E.P., Walker E.F., Rosenhan D.L., Psychopatologia, Poznań 2003. 	
Literatura uzupełniająca	
<ul style="list-style-type: none"> - Aleksandrowicz J., Zaburzenia nerwicowe, Warszawa 1998. - Jakubik A., Zaburzenia osobowości, Wyd. 3. uaktualnione, Warszawa 2003. 	

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA REHABILITACJA
Kod przedmiotu	Ped.S.4.6.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	4
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej i rozwojowej i pedagogiki. Rozumienie pojęć psychologicznych i pedagogicznych. Umiejętność korzystania z literatury przedmiotu, Internetu, umiejętność przygotowania prezentacji multimedialnej. Umiejętność pracy grupowej, poprawnego wypowiedzania się dostosowanego do możliwości percepcyjnych odbiorcy.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Wyposażenie studentów w niezbędną wiedzę dotyczącą współczesnych zagadnień psychologii osób z niepełnosprawnością.

C-2 Kształtowanie umiejętności zastosowania w praktyce zasad komunikowania się z osobą z niepełnosprawnością i jej rodziną/opiekunami.

C-3 Wdrażanie studentów do postępowania zgodnie z zasadami etyki.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
3.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych,	PS_W08		P7S_WG

	resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.			
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				
<p>- Niepełnosprawność w ujęciu historycznym i współczesnym.</p> <p>- Podstawowe zasady i metody diagnozy osób z niepełnosprawnością w różnych okresach rozwojowych.</p>				

- Charakterystyka celów rehabilitacji dzieci, młodzieży i osób dorosłych – podstawy tworzenia programów rehabilitacji.
- Omówienie wybranych metod stymulacji osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- Omówienie procesu adaptacji do niepełnosprawności i jego znaczenia dla rehabilitacji.
- Charakterystyka czynników decydujących o skuteczności i powodzeniu procesu rehabilitacji.
- Analiza problemów rodzinnych i społecznych towarzyszących niepełnosprawności.
- Psychologiczne wymiary udzielania pomocy – rola psychologa w procesie wspomaganie osoby z niepełnosprawnością i jej otoczenia.
- Rodzina jako środowisko warunkujące udzielanie pomocy psychologicznej.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Aktywność podczas zajęć, praca pisemna, pisemny sprawdzian wiedzy.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wykład problemowy, praca z tekstem, dyskusja panelowa, burza mózgów.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
<i>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa

- Kowalik S., Stosowana psychologia rehabilitacji, Warszawa 2018.

- Kowalik S., Psychologia rehabilitacji, Warszawa 2007.
- Pisula E., Bargiel-Matusewicz K., Walewska K., Oblicza rehabilitacji, Warszawa 2011.
- Prigatano George P., Rehabilitacja neuropsychologiczna, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca

- Baczał D., Bleszyński K., Zaorska M. (red.), Osoba z niepełnosprawnością - opieka, terapia, wsparcie, Toruń 2009.
- Chojnacka-Szawłowska G., Psychologiczne aspekty przewlekłych chorób somatycznych, Warszawa 2012.
- Pilecka W., Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Perspektywa kliniczna, Kraków 2011.
- Heszen I., Sęk H., Psychologia zdrowia, Warszawa 2012.
- Zubrzycka-Nowak M., Rybczyńska K., Coaching zdrowia. Twoje życie w twoich rękach, Gdańsk 2017.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA ROZWOJOWA
Kod przedmiotu	Ped.S.2.5.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny

Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	5
Forma prowadzenia zajęć	15w. / 15 ćw.
Forma zaliczenia	Egzamin, ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Brak
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zapoznanie studentów z aparatem pojęciowym psychologii rozwoju człowieka.
C-2 Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu rozwoju poszczególnych sfer funkcjonowania człowieka w kolejnych okresach rozwoju.
C-3 Kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy z zakresu psychologii rozwoju w sytuacjach edukacyjnych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG

	uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.			
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych,	PS_K01	SN_K03	P7S_KK

	ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.		
Treści kształcenia			
<p>- Psychologia rozwoju jako nauka. Podstawowe pojęcia psychologii rozwoju.</p> <p>- Rozwój człowieka w poszczególnych okresach rozwojowych: okres prenatalny, wczesne dzieciństwo (okres noworodkowy, wiek niemowlęcy i poniemowlęcy), średnie i późne dzieciństwo, adolescencja, wczesna, średnia i późna dorosłość.</p> <p>- Wybrane teorie rozwoju w ciągu życia</p> <p>- Rozwój psychiczny człowieka w ujęciu wiodących koncepcji psychologicznych: teorii psychodynamicznej, teorii behawiorystycznej, koncepcji poznawczej, koncepcji humanistycznej.</p>			
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych			
Aktywność podczas zajęć, egzamin, ocena pracy grupy, samoocena grupy/studenta, scenariusz zajęć – ocena.			
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe			
Wykład z prezentacją multimedialną, projekt, dyskusja, metody kształcenia na odległość			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)			Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta			ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>			15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>			15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>			30
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>			95
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):			125
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):			5

Literatura obowiązkowa

- Harwas–Napierała B., Trempała J., Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka okresów życia człowieka, Tom 2, Warszawa 2008.
- Harwas-Napierała B., Trempała J., Psychologia rozwoju człowieka. Rozwój funkcji psychicznych, Tom 3, Warszawa 2006.
- Przetacznik–Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne, Tom 1, Warszawa 2006.
- Schaffer H. R., Psychologia rozwojowa : podstawowe pojęcia, Kraków 2010.

Literatura uzupełniająca

- Birch A., Psychologia rozwojowa w zarysie: od niemowlęctwa do dorosłości, Warszawa 2009.
- Manek A. M., Elementy psychologii rozwoju i wychowania, Warszawa 2004.
- Matczak A., Zarys psychologii rozwoju: podręcznik dla nauczycieli, Warszawa 2003.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA Z ELEMENTAMI PSYCHOPROFILAKTYKI
Kod przedmiotu	Ped.S.4.7.
Moduł	PRZYGOTOWANIE PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNE DO PRACY Z OSOBAMI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny

Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Brak
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
<p>C-1 Zwrócenie uwagi studentów na rolę i znaczenie psychologii wychowawczej w przygotowaniu zawodowym nauczycieli.</p> <p>C-2 Zapoznanie studentów z aparatem pojęć psychologii wychowawczej i psychoprofilaktyki, definiujących i wyjaśniających procesy poznawcze różnice indywidualne, procesy emocjonalno-motywacyjne i problematyką osobowości</p> <p>C-3 Przygotowanie studenta do rozumienia zagadnień będących przedmiotem badań w psychologii wychowania i kształcenia, na którym można opierać praktyczne umiejętności wychowawcze i edukacyjne.</p>

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii	PS_W01	SN_W03,	P7S_WG

	rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.		SN_W04, SN_W05	
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK

Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe	PS_K01	SN_K03	P7S_KK

	obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.			
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Psychologia wychowawcza: podstawowe pojęcia, cele. - Zadania, cele i funkcje psychoprofilaktyki. Oddziaływania psychoprofilaktyczne a psychoterapeutyczne. - Oddziaływania wychowawcze – metody, środki. - Kara i nagroda w wychowaniu. - Naśladowanie i modelowanie jako proces uczenia się: wybrane koncepcje. - Kształtowanie postaw i norm: proces internalizacji wartości i norm, wychowawcze uwarunkowania rozwoju moralnego. - Postawy rodzicielskie: typologie i wyznaczniki postaw rodzicielskich, konsekwencje postaw rodzicielskich dla rozwoju dziecka. - Rola ojca w wychowaniu dziecka. - Typologie zachowań nauczycielskich i błędów nauczycielskich. - Trudności wychowawcze: typy trudności, geneza trudności. 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Zaliczenie: pisemne, otwarte zadanie testowe np. typu zdefiniuj, wskaż na związki, przedstaw argumentację.				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				
Wykład z prezentacją multimedialną, projekt, dyskusja, metody kształcenia na odległość				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta				ST NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>				15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>				

3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)		15
4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Dembo M. H., Stosowana psychologia wychowawcza. Warszawa 1997. - Kaja B., Problemy psychologii wychowania. Teoria i praktyka, Bydgoszcz 2005. - Płopa M., Psychologia rodziny. Teoria i badania, Kraków 2005. - Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., Psychologia wychowawcza, Tom 2, Warszawa 1994.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Furmańska E., Psychopofilaktyka zagrożeń rozwoju w wieku wczesnoszkolnym i w okresie dorastania – strategie prewencji pierwotnej i wtórnej, „Psychologia Rozwojowa” 2002, t. 7, nr 1. - Sęk H., Wybrane zagadnienia psychoprofilaktyki, [w:] H. Sęk (red.), Społeczna psychologia kliniczna, Warszawa 1991.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	RODZINA DZIECKA ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI
Kod przedmiotu	Ped.S.4.5.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	

Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	5
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Posiada elementarną wiedzę z zakresu pedagogiki oraz pedagogiki specjalnej, psychologii. Wypowiada się logicznie klarownie. Nawiązuje komunikację społeczną.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Zapoznanie studentów z koncepcjami pracy z rodziną, specyfiką funkcjonowania rodziny dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C-2 Wprowadzenie studentów w zagadnienia wsparcia socjalnego i psychologicznego dla rodzin wychowujących dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

C-3 Kształtowanie umiejętności komunikacji dostosowanej do odbiorcy i umiejętności współpracy z różnymi grupami.

C-4 Uwrażliwienie studentów na potrzeby, problemy rodziców wychowujących dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				

Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, rozumie problemy i potrzeby osób ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, z ASD i niedostosowanych społecznie, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem.	PS_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
Treści kształcenia				
<ul style="list-style-type: none"> - Pierwsza pomoc psychologiczna dla rodziny, w której pojawia się dziecko z niepełnosprawnością. - Fazy doświadczania sytuacji kryzysowej w rodzinie dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Wybrane koncepcje pracy z rodziną. - Pomoc rodzinie z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z niższych niż przeciętne możliwości funkcjonowania intelektualnego. - Praca z rodziną dziecka ze zdiagnozowaną dysleksją, dysgrafią, dysortografią i dyskalkulią. - Charakterystyka funkcjonowania rodziny z dzieckiem przewlekle chorym. - Praca z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z ograniczeń środowiskowych (rodziny emigrantów, niewydolne wychowawczo). - Potrzeby rodziców dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Znaczenie otwartej komunikacji w pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Postawy wobec dziecka zdrowego w rodzinie – równość traktowania. - Zakres działań pedagogicznych i socjalnych, poradnictwo na rzecz rodziny wychowującej dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - Analiza potrzeb rodziny, projektowanie działań na jej rzecz adekwatnie do rozpoznanych potrzeb (indywidualny plan współpracy z rodziną, indywidualny koszyk usług). 				
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia				
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych				
Aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Pisemna weryfikacja wiedzy – test. Praca na zadany temat – indywidualny plan współpracy z rodziną.				
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe				

Praca z tekstem. Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<p>- Leśniewska K., Puchała E., <i>Moje dziecko w przedszkolu i szkole: poradnik dla rodziców uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</i>, Warszawa 2011.</p> <p>- Obuchowska, I., <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i>, Warszawa 2008.</p> <p>- Piertas I., <i>Trudności w czytaniu i pisaniu: rozważania teoretyczne i praktyczne</i>, Warszawa 2012.</p> <p>- Pilecka W., Rutkowski M. (red.), <i>Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w drodze ku dorosłości: psychopedagogiczne podstawy edukacji, rewalidacji i terapii trudności w uczeniu się</i>, Kraków 2009.</p> <p>- Pisula E., <i>Psychologiczne problemy rodziców dzieci z zaburzeniami rozwoju</i>, Warszawa 1997.</p> <p>- Pisula E., Danilewicz D. (red.) <i>Rodzina z dzieckiem z niepełnosprawnością</i>, Gdańsk 2007.</p> <p>- Stankowski A., <i>Nauczyciel i rodzina w świetle specjalnych potrzeb edukacyjnych (szkic monograficzny)</i>, Katowice 2008.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>- Kielin, J., <i>Jak pracować z rodzicami dziecka upośledzonego</i>, Gdańsk 2003.</p> <p>- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., <i>Uwierz w siebie: program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych</i>, Gdańsk 2010.</p>

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Kod przedmiotu	Ped.S.3.2.
Moduł	Przygotowanie metodologiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	7, 8, 9, 10
Całkowita liczba punktów ECTS	12
Forma prowadzenia zajęć	60 ćw.
Forma zaliczenia	ZO, egzamin dyplomowy
Kierownik przedmiotu	Prof. dr hab. Barbara Skałbana, prof. dr hab. Juliusz Jundziut, dr Elena Karpuszenko, dr Alicja Szulc-Boczek, dr Wiesław Nynca
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Barbara Skałbana, prof. Juliusz Jundziut, dr Elena Karpuszenko, dr Alicja Szulc-Boczek, dr Wiesław Nynca, dr Maria Owczarek

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student osiągnął efekty kształcenia w zakresie wiedzy, przewidziane dla kierunku, posiada umiejętność samodzielnego czytania literatury, analizowania i wnioskowania, formułowania

wypowiedzi pisemnych, wykazuje aktywną postawę w procesie komunikowania się z grupą i promotorem pracy.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Przygotowanie studentów do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej.

C-2 Doskonalenie umiejętności analitycznego czytania literatury naukowej i syntezy własnych opinii.

C-3 Doskonalenie umiejętności tworzenia list bibliograficznych i przypisów w systemie harwardzkim.

C-4 Kształtowanie umiejętności konceptualizacji zamysłów badawczych na gruncie pedagogiki.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
	Student posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice specjalnej, zna jej terminologię i założenia metodologiczne, rozumie postulat wieloparadygmatyczności, współczesne tendencje badawcze, zna metody badawcze stosowane w pedagogice specjalnej.	PS_W05		P7S_WG
2.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.	PS_W06	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG

3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
4.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne, mające na celu rozpoznanie problemów i potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a w szczególności nieprzystosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną czy spektrum autyzmu, oceniania złożonych sytuacji terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz rehabilitacyjnych, a także umiejętność opracowywania odpowiednich działań w oparciu o postawioną diagnozę z uwzględnieniem specjalnych potrzeb wychowanków.	PS_U03	SN_U03, SN_U05, SN_U11	P7S_UW
2.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW

	kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.			
3.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
4.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
5.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
6.	Student posługuje się zasadami etycznymi w podejmowanej działalności; przewiduje konsekwencje działań resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rehabilitacyjno-rewalidacyjnych, włączających i integrujących, potrafi udzielić pierwszej pomocy medycznej.	PS_U11	SN_U12	P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych,	PS_K01	SN_K03	P7S_KK

	ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.			
2.	Student wykazuje wrażliwość na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, rozumie problemy i potrzeby osób ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, z ASD i niedostosowanych społecznie, ponadto jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem.	PS_K02	SN_K04, SN_K05	P7S_KR
3.	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, włączających i integrujących w środowisku otwartym.	PS_K04	SN_K02, SN_K03	P7S_KO
4.	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, zachowania się w sposób etyczny, jest świadom etycznego wymiaru badań naukowych, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w odniesieniu do własnej i cudzej pracy.	PS_K07	SN_K04, SN_K05	P7S_KR

Treści kształcenia

- Opracowanie roboczej mapy subdyscyplin pedagogiki oraz nauk wspierających jej dociekania, osadzenie w mapie problematyki – przedmiot badań.
- Formułowanie problematyki pedagogicznej zgodnej z zainteresowaniami studentów, ugruntowanie jej w naukach społecznych i lub humanistycznych.
- Przygotowanie i prezentacja bibliografii opisującej wybrane przez studentów zagadnienia: Przygotowanie, prezentacja i omówienie roboczej struktury pracy dyplomowej.
- Warsztat pisania rozdziałów teoretycznych pracy — analiza, synteza czytanych treści bibliograficznych, naukowa narracja: system harwardzki i tradycyjny jako sztuka przypisywania i tworzenia bibliografii pracy.
- System wskazywania źródeł cudzych opinii, poglądów, czy wyników badań; Listy bibliograficzne pracy dyplomowej w oparciu o system harwardzki/tradycyjny.
- Reguły wyrażania zgodności i niezgodności opinii badaczy, naukowców we własnej pracy dyplomowej studenta.
- Granice wyrażania własnych opinii w opracowaniu pracy dyplomowej.
- Repetytorium z metod badań naukowych- koncepcja badań własnych w zakresie podjętego w pracy zagadnienia .
- Planowanie przebiegu badań oraz narzędzi badawczych.

<p>- Sposoby prezentowania wyników badań, ich analizy i interpretacji, w obszarze podjętego zagadnienia.</p> <p>- Autokontrola logiki wyводу prowadzonego w pracy, jej struktury i spójności.</p>				
<p>Sposoby weryfikacji efektów kształcenia</p> <p>w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</p>				
<p>Ocena kolejnych etapów opracowania pracy dyplomowej.</p>				
<p>Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe</p>				
<p>Praca z tekstem źródłowym, dyskusja, refleksja teoretyczna na temat literatury przedmiotu, praca analityczna nad empiryczną częścią pracy.</p>				
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)</p>		<p>Obciążenie studenta (h)</p>		
<p>Formy nakładu pracy studenta</p>		<table border="1"> <tr> <td style="width: 50px;">ST</td> <td style="width: 50px;">NST</td> </tr> </table>	ST	NST
ST	NST			
<p>1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i></p>				
<p>2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i></p>		60		
<p>3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i></p>		60		
<p>4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i></p>		240		
<p>Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):</p>		300		
<p>Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):</p>		12		

<p>Literatura obowiązkowa</p>
<p>- Brzeziński, J., Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.</p> <p>- Heinz-Hermann K., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007.</p> <p>- Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2011.</p> <p>- Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 2010.</p> <p>- Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2004.</p>

- Welskop W., Jak napisać pracę licencjacką i magisterską. Poradnik dla studentów, Łódź 2014.
Literatura uzupełniająca
- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2004.
- Szczęsny W.W., Metodyka badań pedagogicznych i pisanie prac dyplomowych, Warszawa 2008.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	SYSTEM EDUKACJI DZIECI I MŁODZIEŻY ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI
Kod przedmiotu	Ped.S.5.7.
Moduł	Kształcenie kierunkowe
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	7
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Jacek Kapałka/mgr Elżbieta Draws
Prowadzący zajęcia	Mgr Jacek Kapałka/mgr Elżbieta Draws

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada wiedzę z zakresu podstaw pedagogiki oraz pedagogiki specjalnej. Wyraża własne opinie, potrafi klarownie przedstawiać swoje poglądy i opinie. Wypowiada się logicznie i spójnie.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 zapoznanie studentów z wiedzą o systemie kształcenia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
C-2 Rozwijanie umiejętności wyboru ścieżek edukacji i rehabilitacji osób ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością.
C-3 Uwrażliwienie studenta w zakresie przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada uporządkowaną wiedzę o wybranych koncepcjach rehabilitacji, resocjalizacji, edukacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych oddziaływań, w tym wynikające z nowych form edukacji (integracyjnej, włączającej), rozumie ponadto specyfikę oddziaływań rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych i włączających wobec osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_W08		P7S_WG
2.	Student posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu kształcenia specjalnego – o jego podstawach prawnych, celach, zadaniach, organizacji różnych instytucji edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i integracyjnych.	PS_W09	SN_W07	P7S_WK

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną i rozszerzoną wiedzę pedagogiczną do analizowania zachowań i procesów w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do organizacji działań integrujących, włączających i wspierające rozwój podopiecznych, w tym wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz poprawiające integrację rówieśniczą.	PS_U04	SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
2.	Student organizuje pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z dziećmi z autyzmem, niedostosowanymi społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, a także prowadzi dokumentację pracy edukacyjnej, resocjalizacyjnej, rehabilitacyjnej, włączającej i terapeutycznej i profilaktycznej.	PS_U05	SN_U04, SN_U08, SN_U09, SN_U10, SN_U11	P7S_UW
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO

Treści kształcenia		
<ul style="list-style-type: none"> - Specjalne potrzeby edukacyjne: definicja, katalog specjalnych potrzeb i usług, etapy udzielania pomocy dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji w świetle nowych przepisów prawa oświatowego. - Specyfika funkcjonowania uczniów z wybranymi deficytami. - Uczeń uzdolniony – podział zdolności, charakterystyka funkcjonowania. - Nowe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - System szkolnictwa włączającego i integracyjnego. - Szkoły specjalne. - Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Rola nauczyciela w pracy z dziećmi i młodzieżą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 		
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Praca pisemna na zadany temat.		
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe		
Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		Obciążenie studenta (h)
Formy nakładu pracy studenta		ST
		NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75

Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3
---	--	---

Literatura obowiązkowa
<p>- Cybulska R., Derewlana H., Kacprzak A., Pęczek K., Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji w świetle nowych przepisów prawa oświatowego, Warszawa 2017.</p> <p>- Słupek K., Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, Gdańsk 2018.</p> <p>- Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnik dla nauczyciela, Warszawa 2014.</p> <p>- Werning R., Lutje-Klose B., Pedagogika trudności w uczeniu się, Gdańsk 2009.</p> <p>- Zaremba L., Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci i młodzieży. Identyfikowanie SPR i SPE oraz sposoby ich zaspokajania, Warszawa 2014.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>- Bidziński K., Babiarsz Z. M., Giermakowska A., Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni informacyjnej, Kraków 2016.</p> <p>- Mihilewicz S. (red.), Psychologiczno-pedagogiczne problemy wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych, Kraków 2010.</p> <p>- Zawiślak A., Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Kraków 2009</p>

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	TECHNOLOGIA INFORMACYJNA
Kod przedmiotu	Ped.S.1.7.
Moduł	Kształcenie ogólne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski

Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Emil Krzemiński/mgr Roman Kardasiński
Prowadzący zajęcia	Mgr Emil Krzemiński/mgr Roman Kardasiński

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych, a także powinien posiadać elementarne umiejętności w zakresie obsługi komputera.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

C-1 Nabycie przez Studenta umiejętności:

- 1) wyboru i zastosowania właściwego programu biurowego w zależności od potrzeb;
- 2) efektywnego wyszukiwania informacji w Internecie;
- 3) analizy i oceny przekazu medialnego oraz umiejętności wykorzystania go w pracy zawodowej.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student zna i rozumie zasady i normy etyczne, stosowane w rewalidacji, edukacji, terapii i resocjalizacji, w tym dotyczące projektowania i realizacji badań w zakresie pedagogiki specjalnej,	PS_W12	SN_W13	P7S_Wk

	konieczności przestrzegania zasad ochrony praw autorskich, rozumie znaczenie ich stosowania w pracy zawodowej.			
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności w ciągu całego życia.	PS_K03	SN_K01	P7S_KK
Treści kształcenia				
<p>- Netykieta – podstawowe zasady komunikacji e-mailowej.</p> <p>- Wizerunek w sieci a bezpieczeństwo w świecie wirtualnym (korzystanie z sieci społecznościowych, cyberprzemoc, przestępstwa w wirtualnym świecie).</p>				

- „Praca w chmurze” – zasady pracy i możliwości wykorzystania dysków wirtualnych.
- Efektywne wyszukiwanie informacji w Internecie – wyszukiwarka Google, Scholar Google etc.
- Edytor tekstu – Word.
- Arkusz kalkulacyjny – Excel.
- Tworzenie prezentacji multimedialnych – Power Point, Prezi.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia
w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Ocena następujących zadań wykonywanych podczas zajęć:

- 1) sformułowanie formalnej wiadomości e-mail zgodnej z zasadami etykiety;
- 2) założenie konta umożliwiającego korzystanie z wirtualnego dysku;
- 3) wyszukanie konkretnych informacji w Internecie na zadany temat;
- 4) formatowanie tekstu w edytorze Word;
- 5) opracowanie tabeli z danymi wraz z wykresem w arkuszu kalkulacyjnym Excel;
- 6) opracowanie prezentacji multimedialnej w programie Power Point i Prezi na wybrany temat.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Komputer, urządzenia mobilne, prezentacja Power Point, projektor.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
<i>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
Brak
Literatura uzupełniająca
- Wróblewski P., ABC komputera, Gliwice 2015.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	TEORIA WYCHOWANIA
Kod przedmiotu	Ped.S.2.2.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	2
Całkowita liczba punktów ECTS	4
Forma prowadzenia zajęć	15w.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Elżbieta Zyzik/ dr Jolanta Spychalska-Kamińska
Prowadzący zajęcia	Dr Elżbieta Zyzik/ dr Jolanta Spychalska-Kamińska

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające

Student posiada elementarną, uporządkowaną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodykę oddziaływań wychowawczych, prezentuje klasyfikacje metod i technik wychowania, rozróżnia środowiska wychowawcze, opisuje ich specyfikę i procesy w nich zachodzące. Student analizuje literaturę i wyszukuje informacje potrzebne do projektowania własnych działań wychowawczych, prezentuje własne poglądy na temat wychowania, projektuje własne działania wychowawcze. Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności wychowawczych, rozumie potrzebę ciągłego doskazywania się i rozwoju osobistego.

Cele kształcenia w zakresie przedmiotu

- C-1 Zapoznanie studentów z teorią wychowania jako subdyscypliną pedagogiczną
- C-2 Poznanie podstawowych pojęć z zakresu teorii wychowania
- C-3 Rozwijanie umiejętności krytycznego spojrzenia na różne sposoby myślenia o wychowaniu
- kształtowanie postawy otwartości na różne koncepcje wychowania

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY

Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, filozofii i biologii rozwoju człowieka, pozwalającą na rozumienie procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, rozumie ponadto znaczenie tych dyscyplin dla rozwoju pedagogiki specjalnej.	PS_W01	SN_W03, SN_W04, SN_W05	P7S_WG
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01, SN_W09	P7S_WG
3.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi	PS_W06	SN_W06,	P7S_WG

	(podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.		SN_W08, SN_W09	
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
2.	Student potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać ich przy wykorzystaniu wybranych perspektyw teoretycznych oraz zasad etycznych	PS_U10	SN_U04	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzenia o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
Treści kształcenia				

- Próba określenia istoty wychowania oraz jego właściwości
- Zakresy znaczeniowe pojęcia „wychowanie”
- Aksjologiczny i teleologiczny wymiar wychowania
- Prakseologiczny wymiar wychowania – style i strategie wychowania
- Teoretyczne podstawy i klasyfikacja metod i technik wychowania
- Podstawowe środowiska wychowawcze Rodzina jako naturalne środowisko wychowania, Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze
- Strategie nauczycielskie i uczniowskie realizowane w rzeczywistości wychowawczej
- Błędy w wychowaniu
- Definicje, przyczyny i przejawy trudności wychowawczych oraz sposoby zapobiegania im.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Kolokwium ustne, projekt - ocena indywidualnego projektu.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Wykład problemowy, metoda projektu.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	ST	NST
Formy nakładu pracy studenta		
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		15
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
<i>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		85
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		100
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		4

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Dąbrowska T. E., Wojciechowska-Charlak B., Między praktyką a teorią wychowania, Lublin 1996. - Kubiak-Szymborska E., Zajac D., Podstawowe problemy teorii wychowania. Kontekst współczesnych przemian, Bydgoszcz 2006. - Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2008. - Łobocki M., W poszukiwaniu skutecznych form wychowania, Warszawa 1990. - Łobocki M., ABC wychowania, Lublin 1999. - Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008. - Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Subdyscypliny i dziedziny wiedzy o edukacji, t. IV, Gdańsk 2010. - Śliwerski B., Myśleć jak pedagog, Sopot 2010.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Kwieciński Z., Śliwerski B., Pedagogika, t. 1, 2, Warszawa 2006.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	TUTORING ROZWOJOWY
Kod przedmiotu	Ped.S.6.8.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny

Wskazany semestr kształcenia	6
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Mgr Iwona Bołtuć/mgr Magdalena Orlikowska/mgr Agnieszka Muchacka-Cymermam/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Posiada potrzebę poszerzania swojej wiedzy. Wykazuje chęć do nabywania nowych umiejętności.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Zapoznanie studentów z podstawami tutoringu oraz zachęcanie do wykorzystania wiedzy w tym zakresie w pracy pedagogicznej.
C-2 Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i logicznego argumentowania.
C-3 Nauka planowania edukacyjnej, zawodowej i osobistej ścieżki rozwoju.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU
--

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka: w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym – w różnych cyklach życia.	PS_W03	SN_W01	P7S_WG
2.	Student zna współczesne podejścia do problemów uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi	PS_W06	SN_W06,	P7S_WG

	(podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i związanych z tym form edukacji.		SN_W08, SN_W09	
3.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada umiejętności badawcze, pozwalające na: rozróżnianie orientacji w metodologii badań społecznych, formułowanie problemów badawczych, dobór adekwatnych metod, technik oraz konstruowanie narzędzi badawczych, opracowywanie, prezentowanie i interpretowanie wyników badań, wyciąganie wniosków oraz wskazywanie kierunków dalszych badań.	PS_U02	SN_TI01, SN_TI02 SN_U02, SN_U08	P7S_UW
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposób zrozumiały, spójny i precyzyjny, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK

1.	Student docenia tradycje i dorobek pedagogiki specjalnej i potrzebę ich poszerzania o nowe obszary, docenia znaczenie pedagogiki dla rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ponadto jest zdolny do krytycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.	PS_K01	SN_K03	P7S_KK
2.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO

Treści kształcenia

- Wprowadzenie w tematykę przedmiotu – założenia i teorie. Cechy, struktura.
- Cele, metody i narzędzia w tutoringingu.
- Etapy i charakterystyka tutoringingu.
- Oddziaływanie przez dialog.
- Obserwacja i wywiad tutorski.
- Tutoring przedszkolny.
- Tutoring w szkole publicznej.
- Wykorzystanie tutoringingu w pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Tutor – specyfika pracy, rola. Relacja tutorska. Ścieżka rozwoju tutora.
- Cele rozwojowe – precyzowanie (wykorzystanie narzędzia SMART), motywowanie, monitorowanie.
- Znaczenie kreatywności w tutoringingu.
- Ewaluacja pracy tutora i podopiecznego.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Czynna aktywność na zajęciach. Wypowiedzi ustne. Kolokwium weryfikujące wiedzę. Recenzja wskazanej książki.

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe

Burza mózgów, dyskusja, wykład problemowy/konwersatoryjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie, metoda problemowa. Praca z tekstem. Wykorzystanie prezentacji Power Point i rzutnika. Praca z tekstem.		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta	ST	NST
1) <i>Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>		
2) <i>Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>		15
3) <i>Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>		15
4) <i>Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</i>		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<p>- Brzezińska A. I., Rycielska L., Tutoring jako czynnik rozwoju ucznia i nauczyciela, [w:] P. Czekierda, M. Budzyński, J. Traczyński, Z. Zalewski, A. Zembrzuska (red.), Tutoring w szkole. Między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej, Wrocław 2009.</p> <p>- Bałachowicz J., Rowicka A. (red.), Nowoczesny wychowawca – tutor, mentor, coach, Warszawa 2013.</p> <p>- Czekierda P., Czym jest tutoring?, [w:] P. Czekierda, B. Fingas, M. Szala (red.), Tutoring. Teoria, praktyka, studia przypadków, Warszawa 2005.</p> <p>- Czayka-Chełmińska, K., Metoda tutoringu, [w:] B. Kaczorowska (red.), Tutoring. W poszukiwaniu metody kształcenia liderów, Warszawa 2007.</p> <p>- Kaczorowska B. (red.), Tutoring w poszukiwaniu metody kształcenia liderów, Warszawa 2007.</p> <p>- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, Dz. U. 2013, poz. 535.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>- Budzyński M., Tutoring szkolny – jak przez dialog rozwijać ucznia i motywować go do nauki, [w:] M. Budzyński, P. Czekierda, J. Traczyński, Z. Zalewski, A. Zembrzuski (red.), Tutoring w szkole między teorią a praktyką zmiany edukacyjnej, Wrocław 2009.</p> <p>- Korulska E., Tutoring w edukacji szkolnej, [w:] B. Kaczorowska (red.), Tutoring. W poszukiwaniu metody kształcenia liderów. Warszawa 2007.</p>

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	WARSZTAT KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ
Kod przedmiotu	Ped.S.2.6.
Moduł	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	3
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz
Prowadzący zajęcia	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Student posiada wiedzę potoczną o werbalnych i pozawerbalnych sposobach komunikacji interpersonalnej, podstawowe umiejętności komunikowania się oraz umiejętności nawiązywania współpracy w grupie.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę o zasadach skutecznej komunikacji.

C-2 Zdobycie przydatnych podczas dalszych studiów i w przyszłej pracy zawodowej umiejętności związanych z: nawiązywaniem kontaktu, skutecznym porozumiewaniem się; asertywnym komunikowaniem, udzielaniem informacji zwrotnej, zadawaniem pytań.

C-3 Budowanie wzajemnego zaufania, rozwijanie empatii i zrozumienia.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narzędem głosu, a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.	PS_W11	SN_W02, SN_EG01	P7S_WG
Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK

1.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
2.	Student wypowiada się w mowie i na piśmie sposobem zrozumiałym, spójnym i precyzyjnym, wykorzystując przy tym język obcy i współczesne technologie informacyjne oraz różne źródła uczenia się.	PS_U09	SN_U04, SN_U06, SN_U15, SN_JO02, SN_TI01, SN_TI02	P7S_UK, P7S_UU
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.	PS_K06	SN_K07	P7S_KO
Treści kształcenia				
<p>- Proces integracji w grupie społecznej.</p> <p>- Wprowadzenie do podstawowych zagadnień komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna. Komunikacja niewerbalna. Bariery w komunikacji interpersonalnej. Tworzenie optymalnych warunków współpracy.</p>				

<p>- Sposoby eliminowania zakłóceń w komunikacji. Sposoby zwiększania efektywności komunikacji interpersonalnej.</p> <p>- Zachowania asertywne i nieasertywne. Ocena własnych kompetencji interpersonalnych w zakresie asertywności. Budowanie postawy asertywnej.</p>				
<p>Sposoby weryfikacji efektów kształcenia</p> <p>w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</p>				
<p>Zaliczenie na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach – wykonywanie zadań podczas warsztatów, praca w grupie, praca indywidualna</p>				
<p>Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe</p>				
<p>Dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna</p>				
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)</p>		<p>Obciążenie studenta (h)</p>		
<p>Formy nakładu pracy studenta</p>		<table border="1"> <tr> <td style="width: 50px;">ST</td> <td style="width: 50px;">NST</td> </tr> </table>	ST	NST
ST	NST			
<p>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</p>				
<p>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</p>		15		
<p>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</p>		15		
<p>4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)</p>		60		
<p>Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):</p>		75		
<p>Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):</p>		3		

<p>Literatura obowiązkowa</p>	
<p>- Castanyer O., Jak docenić samego siebie. Asertywność jako wyraz zdrowej samooceny, Kraków 2002.</p> <p>- Eicher J., Sztuka komunikowania się, Łódź 1995.</p> <p>- Filipiak M., Homo Communicans. Wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, Lublin 2004.</p> <p>- Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Kraków 2006.</p> <p>- Nęcki Z., Komunikacja niewerbalna, Kraków 2005.</p>	

- Schulz F. von Thun. Sztuka rozmawiania. Analiza zaburzeń, Kraków 2007.
- Sikorski W., Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej, Kraków 2007.

Literatura uzupełniająca

- Aronson E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 2001.
- Thompson P., Sposoby komunikacji interpersonalnej, Poznań 1998.
- Steward J. Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, Warszawa 2012.

SYLABUS PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Jednostka prowadząca	Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA” w Chojnicach
Kierunek studiów	PEDAGOGIKA SPECJALNA
Nazwa przedmiotu	WARSZTAT UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH
Kod przedmiotu	Ped.S.6.9.
Moduł	Edukacja włączająca
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)	
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Studia niestacjonarne
Język wykładowy	Polski
Typ przedmiotu	Obligatoryjny
Wskazany semestr kształcenia	4
Całkowita liczba punktów ECTS	3
Forma prowadzenia zajęć	15 ćw.
Forma zaliczenia	ZO
Kierownik przedmiotu	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz

Prowadzący zajęcia	Dr Magdalena Grochulska/dr Łukasz Kaczmarek/dr Tadeusz Kluz
--------------------	---

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
Wiedza z zakresu dydaktyki, psychologii rozwojowej, pedagogiki ogólnej.
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
C-1 Wyposażenie studentów w wiedzę o zasadach skutecznej komunikacji.
C-2 Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i umiejętności rozwiązywania w sposób efektywny różnych sytuacji wychowawczych.
C-3 Kształtowanie umiejętności współpracy i współdziałania w grupie.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Efekty kształcenia w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu kształcenia	W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach oddziaływań edukacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjnych, rewalidacyjnych i włączających – osobach niedostosowanych społecznie, z niepełnosprawnością intelektualną, ze spektrum autyzmu.	PS_W07	SN_W06, SN_W08, SN_W09	P7S_WG
2.	Student rozumie procesy komunikacji społecznej, zna ich prawidłowości i zakłócenia, w szczególności w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną, niedostosowanych społecznie, uczniów ze spektrum autyzmu oraz posiada pogłębioną wiedzę o kształtowaniu emisji głosu ucznia, z zakresu kultury języka i efektywnego posługiwania się narządem głosu, a także wiedzę o alternatywnych metodach komunikacji.	PS_W11	SN_W02, SN_EG01	P7S_WG

Efekty kształcenia w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, socjologii, biomedycyny, pedagogiki specjalnej i jej subdyscyplin oraz aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w celu analizowania zjawisk i problemów edukacyjnych, resocjalizacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych oraz do projektowania, realizowania i ewaluacji procesu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U01	SN_U01, SN_U02, SN_U03	P7S_UW
2.	Student posiada rozwinięte umiejętności komunikowania się – wykorzystuje różne techniki komunikacyjne w celu porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i ich rodzinami oraz specjalistami, posiada umiejętności efektywnego wykorzystania głosu, ponadto posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS_U08	SN_U06, SN_JO02, SN_EG02	P7S_UK
Efekty kształcenia w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu kształcenia		W odniesieniu do kierunkowych PS	W odniesieniu do standardów nauczycielskich	W odniesieniu do charakterystyk PRK
1.	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, resocjalizacyjne, rewalidacyjne, włączające i integrujące, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, prezentowania właściwe postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich	PS_K06	SN_K07	P7S_KO

	użytkowników, ponadto student szanuje kulturę języka.				
Treści kształcenia					
<ul style="list-style-type: none"> - Zasady poprawnej komunikacji interpersonalnej. - Normy, zasady i wymagania w wychowaniu. Pomoc w rozwoju pozytywnego i realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności. - Ćwiczenia z zakresu aktywnego słuchania. - Rozpoznawanie uczuć dziecka i wyrażanie własnych. - Nabycie przez rodziców/opiekunów wiedzy dotyczącej stawiania granic w kontakcie z dzieckiem - Rozpoznawanie konfliktów, strategie ich rozwiązywania w sytuacji wychowawczej. - Dotrzymywanie słowa jako istotny element umiejętności wychowawczych. - Relacje rodziców z nastolatkami. Rola rodziców w budowaniu relacji między rodzeństwem. - Bariery komunikacyjne. - Konstrukttywne sposoby motywowania klasy do współpracy. 					
Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych					
Aktywność podczas zajęć, scenariusz fragmentu zajęć, ocena prowadzenia ćwiczenia przez prowadzącego.					
Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe					
Praca w grupie zadaniowej, praca z tekstem, praca w małej grupie, autoprezentacja, dyskusja ćwiczenia praktyczne, burza mózgów.					
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				Obciążenie studenta (h)	
Formy nakładu pracy studenta				ST	NST
<i>1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)</i>					
<i>2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia praktyczne, warsztaty, pracownia, laboratorium, zajęcia terenowe, projekt, seminarium)</i>					15
<i>3) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2)</i>					15

4) Praca własna (np. samodzielne czytanie literatury, przygotowanie do zajęć, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):		75
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):		3

Literatura obowiązkowa
<ul style="list-style-type: none"> - Faber E. Mazlich, Rodzeństwo bez rywalizacji. Jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie, by samemu żyć z godnością, Poznań 1996. - Gordon T., Wychowanie bez porażek, Gdańsk 1991, R. II, III, VII, VIII, XI. - MacKenzie R., Kiedy pozwolić, kiedy zabronić dzieciom od 2 do 16 lat, Gdańsk 2003. - Sikorska M., Nowy ojciec, nowa matka, nowe dziecko, Warszawa 2009. - Faber A., Malish E., Jak mówić żeby dzieci nas słuchały, Jak słuchać, żeby do nas mówiły, Poznań 2001. - Faber A., Malish E., Jak mówić do nastolatków, żeby nas słuchały, jak słuchać, żeby z nami rozmawiały, Poznań 2006. - Leary M., Wywieranie wrażenia na innych, Gdańsk 2005. - Cialdini, Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańsk 2004.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - Berne E., W co grają ludzie, Warszawa 2006. - Ernst K., Szkolne gry uczniów, Warszawa 1991. - King G., Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk 2004. - Hammer H., Rozwój umiejętności społecznych. Przewodnik dla nauczyciela, Warszawa 1999. - Jagieła J., Komunikacja interpersonalna w szkole, Kraków 2004.